

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 200 (8793) BAZAR, 19 sentyabr 2021-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

“Əsrin müqaviləsi”ndən “Cənub qaz dəhlizi”nədək...

Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və İlham Əliyevin qlobal layihələrlə inkişaf etdirdiyi neft-qaz strategiyası Azərbaycana yeni uğurlar qazandırır

Azərbaycanın yeni neft strategiyasına start verən “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından 27 il keçir. Bu gün Azərbaycan neftçiləri həmçinin özlərinin peşə bayramını qeyd edirlər. Sentyabrın 20-si Azərbaycan üçün “Cənub qaz dəhlizi”nin təməlinin qoyulduğu gün kimi də əlamətdardır. Bu tarixi hadisə isə 7 il əvvəl - “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasının 20-ci ildönümü günü Səngəçal terminalında baş vermişdir.

SOCAR (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) və dünyanın 11 aparıcı neft şirkəti arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı “Azəri-Çıraq-Günəşli” (AÇG) yataqlarının tammiqyaslı işlənməsi və Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin (HPBS) imzalanması Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və gərgin səyi ilə

gerçəkləşdi. Bu kontrakt miqyasına və əhəmiyyətinə görə “Əsrin müqaviləsi” adını aldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev böyük uzaqgörənliklə “Əsrin müqaviləsi”nin qarşıdakı inkişaf yolunun, nəhəng işlərin başlanğıcı olduğunu demişdir. Zaman göstərdi ki, bu, həqiqətən də, gələcək əsrlərə hesablanmış bir sazişdir. “Əsrin müqaviləsi”ndən sonra Azərbaycan böyük inkişaf yoluna qədəm qoydu. Onun reallaşması təkcə Azərbaycan üçün

deyil, Qərbin bir sıra aparıcı dövlətləri, habelə Cənubi Qafqaz və Orta Asiya regionu üçün də strateji əhəmiyyət kəsb etdi. Bu saziş regionda digər global layihələrin gerçəkləşməsinə yol açdı, Qərb dövlətlərinin Azərbaycanla bütün sahələrdə genişmiqyaslı əməkdaşlığa marağını artırdı, beynəlxalq maliyyə qurumları ilə münasibətlərdə keyfiyyətə yeni mərhələnin başlanğıcını qoydu.

Ardı 2-ci səh.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi “Instagram” səhifəsində Milli Musiqi Günü ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi “Instagram” səhifəsində Milli Musiqi Günü ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir: “18 Sentyabr Milli Musiqi Günüdür. Bu gün doğum günlərini qeyd etdiyimiz görkəmli Azərbaycan bəstəkarları Üzeyir Hacıbəylinin və Müslüm Maqomayevin əziz xatirəsini ehtiramla yad edirik.

Azərbaycan xalqı milli musiqi mədəniyyətimizin inkişafına və dünyada tanınmasına töhfə vermiş görkəmli bəstəkarlar, dirijorlar, ifaçılar nəslilə haqlı olaraq fəxr edir. Öz sələflərinin nadir irsinə bağlılığı qoruyub saxlamaqla musiqimizi yeni səslər, ifalar və yanaşmalarla zənginləşdirən bütün musiqiçilərə təşəkkürümü bildirirəm. Sizin hamınıza tə-

kenməz ilham, enerji, yaradıcılıq uğurları və nailiyyətlər arzulayıram!”

◆ Tarixin izi ilə

Saxta erməni iddiaları

XX əsrin əvvəllərində indiki Ermənistanda 2310 coğrafi addan 2000-ə qədəri türkmənşəli olub

Tarixdə vandallığı ilə seçilən, qonşu torpaqlarına göz dikən ermənilər 200 ilə yaxındır Qərbi Azərbaycanda tariximizi saxtalaşdırmağa, türkmənşəli toponimləri dəyişdirib erməniləşdirməyə çalışırlar. Ermənilər (oxu: haylar) tarixdə bir neçə dəfə Azərbaycan türklərinə qarşı amansızlıq törədib, hətta onları öz ata-baba yurdlarından deportasiya etməyə müvafəq olublar. Tarixçilər bildirirlər ki, daşnakların məqsədi türklərə aid torpaqları ələ keçirmək, onları öz yurdlarından çıxarıb “dönizdən-dənizə” böyük Ermənistan” xülyasını gerçəkləşdirmək olub.

Elə bu faktı göstərək - türk tarixində, coğrafiyasında, mədəniyyətində, epasında önəmli yer tutan Ağrı dağının adının ermənilər tərəfindən dəyişdirilməsini. Ağrı dağı Ararat adlandırılmaqla onların məqsədləri özünü bu yerlərin guya ulu

sakinləri kimi dünyaya göstərməkdir. Hansı ki, Ağrı dağı türklərin milli simvollarından biridir.

Toponimlərimizin saxtarcasına erməniləşdirilməsini təsdiq və ifşa edən arxiv materialları yetərincədir. Konkret desək, Azərbaycan

Prezidenti İlham Əliyevin 18 aprel 2012-ci il tarixli sərəncamına əsasən Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi tərəfindən Azərbaycan, rus və ingilis dillərində çap olunan “Cənubi Qafqaz. 1903-cü il” xəritəsi saxta erməni iddialarını alt-üst edir. Həmin sərəncamda bildirilir ki, son vaxtlar ayrı-ayrı ölkələrdə Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, tarixi və coğrafi adlarının təhrif olunması, inzibati ərazi vahidlərinin, sərhədlərinin dəyişdirilməsi istiqamətində təxribat xarakterli materialların xaricə və KİV-də yayılması halları artıb.

Ardı 3-cü səh.

Minaatan bölmələrinin intensiv döyüş hazırlığı məşğələləri davam edir

Bu ilin döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq Azərbaycan Ordusunun minaatan bölmələri ilə keçirilən intensiv döyüş hazırlığı məşğələləri davam edir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məşğələlərdə batareyanın atəş mövqeyini tutması və komanda müşahidə məntəqəsinin açılması tapşırıqları icra olunur.

Minaatan qurğuların tələb olunan vaxt çərçivəsində atəş vəziyyətinə gətirilib, planlı və plandankənər hədəflərə döyüş atışları yerinə yetirilir.

Tələmə cəlb olunan şəxsi heyət hədəfləri sərrast atəşlə məhv edir.

◆ Yeni dərs ili qarşısında

Regionlarda yeni məktəb binaları tikilir

Azərbaycan torpaqlarının 30 illik erməni işğalında olması, iki ilə yaxın davam edən COVID-19 pandemiyası ölkəmizin təhsil sistemində təsirsiz ötürməyib. Buna baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sosialyönümlü sərəncamlarının icrası çərçivəsində, habelə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın tapşırıqlarına əsasən respublikamızda məktəb tikintisi uğurla davam etdirilib.

Dövlət başçısının bəyan etdiyi kimi, son illər təhsil ocaqlarının inşası sahəsində böyük işlər görüldü, maddi-texniki baza gücləndirilib. 3500-dən çox məktəb yenidən tikilib, əsaslı təmir edilib: “Azərbaycanda ali məktəblərin mütləq əksəriyyəti müasir standartlara cavab verir, yeni binalar, korpuslar tikilib, yeni ali məktəblər yaradılıb. Hesab edirik ki, bu sahədə işlərin böyük hissəsi görüldü. Ancaq həllini gözləyən məsələlər də həyatda öz həllini tapmalıdır və burada vaxt itirmək olmaz. Xüsusilə dağ kəndlərində və ucaq kəndlərdə modul tipli məktəblərin tikintisi layihəsi də yaxın iki il ərzində başa çatmalıdır. İndi bir çox ucaq kəndlərdə bu layihə icra edilir. Kənd sakinləri də, uşaqlar da bundan çox razıdırlar. Bu proqram dövlət büdcəsinin xətti ilə icra edilir və ona görə yəne də deyirik, bunun tamamlanması 2021-2022-ci ildə başa çatmalıdır”.

Hazırda respublikamızın hər yerində məktəb binalarının tikintisi uğurla davam etdirilir. Onlardan bir neçəsini nümunə göstərmək olar.

Ardı 7-ci səh.

Ölkəmizdə turizmin beynəlxalq səviyyədə inkişafı reallıqdır

Azərbaycanda dövlət siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrilən turizm iqtisadi tərəqqi və yüksəlişin mühüm amili kimi böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra kifayət qədər investisiya tələb edən turizmin tənəzzüldən çıxarılması və inkişafı üçün kompleks tədbirlər həyata keçirilmişdir. Ulu Öndərin möhkəm təməl üzərində

esasını qoyduğu sosial-iqtisadi siyasət strategiyası nəticəsində Azərbaycanın maliyyə imkanlarının ildən-ilə yaxşılaşması turizm sahəsində də uğurlu islahatların aparılmasına imkan yaratmışdır.

Ardı 5-ci səh.

Zərdabda qısa vaxtda 130 tonadək pambıq yığılıb

Zərdab rayonunda pambıq yığımı sürətlə davam edir və qısa vaxtda 130 tonadək məhsul toplanıb.

Rayon dövlət aqar inkişaf mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, cari mövsümdə 19 icra nümayəndəliyində 3070 hektar sahədə pambıq yetişdirilib. Hazırda bütün qüvvələr məhsulun tez və itkisiz yığılmasına səfərbər edilib. Hər gün sahələrə 300 nəfərdən çox işçi qüvvəsi çıxır. Əksər ərazilərdə, xüsusilə daha çox pambıq əkilən və bol məhsul yetişdirilən Çallı, Kəndəbil, Əlvənd, İsaqbağı və bir sıra digər ərazi icra nümayəndəliyində “ağ qızı” toplanması daha sürətlə və mütləq şəkildə davam etdirilir.

Cari mövsümdə sahələrin 2620 hektarında məhsul pambıqyığın maşınlarla yığılacaq. Bu məqsəddə “MKT İK” və “P-AQRO” MMC-lər tərəfindən 12 kombayn hazır vəziyyətə gətirilib. Gələn həftədən kombaynlar sahələrə çıxarılacaq.

Qeyd edək ki, mütəxəssislər cari mövsümdə tarlaların hər hektarından 28-30 sentner məhsul istehsal ediləcəyi qənaətindədirlər.

20 Sentyabr Neftçilər Günüdür

Azərbaycan neft sənayesinin keçmişi və bu günü

Azərbaycanı dünyaya tanıdan "qara qızıl" iqtisadi güc və qüdrət rəmzidir. Artıq əsrlərdir ki, Azərbaycanın neft sahəsində qazandığı şan-şöhrət günbəgün daha da artır. Neftin hasil olunmasında əməyi olan zəhmətkeş neftçiləri də unutmamaq olmur. Ölkəmizdə 20 Sentyabrın Neftçilər Günü kimi qeyd olunması Ulu Öndər Heydər Əliyevin neftçi əməyinə verdiyi ən yüksək qiymətdir.

XIX əsrdə Azərbaycanda inkişaf edən əsas sahələrdən biri və başlıcası neft sahəsi idi. Bu sahənin inkişafına kapital qoyuluşu 1859-cu ildə başlamışdır. Rus sənayeçilərindən Kokorev və Qubonin tərəfindən 1859-cu ildə Bakı yaxınlığındakı Suraxanı kəndində ilk dəfə neft emalı zavodu işə salınmışdır. Onu da qeyd etmək ki, həmin dövrdə neftin bahalıq səbəbindən əqala zavod bağlanma təhlükəsi yaranmışdır. Həmin səbəbdən D.Y.Mendeleyevin məsləhəti ilə neftin limana borular vasitəsilə nəql edilməsinə başlanılır ki, bu da neftin maye dəyərinin düşməsinə səbəb olur. 1864-cü ildə zavod ildə 60 min pud məhsul verir. Həmin il Bakıdan neft mədənlərində kəndilərin icbari əməyi ləğv edilir. Atılmış bu addım neft istehsalında müddət əməyini təbii qüvvəyə gətirən geniş yol açır.

XIX əsrin 60-cı illərindən başlayaraq Azərbaycanda neft sənayesi ən sürətli inkişaf mərhələsinə başlamışdır. Bu inkişafı göstərən amillər Rusiyada və dünyada neftdən sənaye miqyasında istifadə olunması, Azərbaycanda ucuz işçi qüvvəsinin çoxluğu, neft ehtiyatının bolluğu, neftin yüksək keyfiyyəti olması və Rusiyanın özündə neft yataqlarının aşkar edilməməsi idi.

1857-ci ildə rus alimi A.Z.Moris neftdən parafin alınması təşəbbüsünü irəli sürdü. Tiflis eczacısı F.Vitte Pirallahı adasında bu məqsədlə xüsusi zavod inşa etdirdi. Parafin zavodu 1861-ci ilin avqustunda işə salınmışdır. Zavodda 150 nəfər fəhlə işləyirdi. Onların ekseriyəti Abşeronun yerli əhalisi idi.

Azərbaycanda ilk milli ağ neft zavodu isə 1863-cü ildə azərbaycanlı iş adamı Cavad Məlikov tərəfindən inşa edilmişdir. Ümumiyyətlə, 1870-ci ilin əvvəlində Bakıda üç iri neft emalı zavodundan əlavə 44 orta və xırda neft emalı zavodu vardı ki, onlar da ildə 500 min pud yaxın kerosin istehsal edirdi.

Lakin Bakı neft sənayesinin tarixində əsaslı dönüş 1872-ci ildən İltizam sistemi ləğv edildikdən sonra başladı. İltizam sistemi XIX əsrin 60-70-ci illərində neft sənayesinin inkişafına bir növ mənfi təsir etmişdir. Duru yanacaq tələ-

batın artması hökuməti iltizam sistemini ləğv etməyə məcbur etdi və 1872-ci il fevralın 17-də həmin sistem ləğv olundu. Bundan sonra neft quyularının ayrı-ayrı sahibkarlara satılmasına icazə verildi və 1872-ci ilin dekabrında ilk dəfə neft yataqları hərərcə vasitəsilə satışa çıxarıldı. Həmin hərərcələrdə Hacı Zeynalabdin Tağıyev, Musa Nağıyev, Şəmsi Əsədullayev, Murtuza Muxtarov kimi sahibkarlar neftli torpaqların sahibi oldular.

1871-ci ildə Balaxanıda buruq üsulu ilə ilk neft quyusu qazıldı. 1873-cü ildə isə "Xələfi" adı ilə məşhur olan sahədəki quyuların güclü fontan vurdu. Quyudan hər gün ən azı 100 pud neft alınır. Quyuların, xüsusilə fontanların sayının artması neftin qiymətinin kəskin ucuzlaşmasına gətirib çıxardı. 1873-cü ildə neftin qiyməti İltizam dövrü səviyyəsində bir pudu 45 qəpiyə, "Xələfi" fontanından sonra 6 qəpiyə endi. 1873-cü ildən etibarən quyuların qazılmasında yeni üsuldan istifadə olunmağa başlanıldı. Yeni üsul quyuların qazılmasında ilk dəfə buxar mühərrikindən istifadə mexanizmi idi. Bu isə neft sənayesinin fabriki və zavod mərhələlərinə keçirilməsi idi. Nəticədə 1872-ci ildə 1,4 milyon pud neft çıxarıldığı halda, 1894-cü ildə hasilat 340 milyon pudu, yeni əsildə ABŞ-dəki səviyyəyə çatmışdı. 1901-ci ildə Bakı nefti hasilatına görə dünyada birinci yeri qazandı.

Tarixə nəzər salsaq, görürük ki, Azərbaycan nefti həm keçmişdə, həm də sonralar xarici investorların diqqətini cəlb etmişdir. Bu səbəbdən bir çox xarici neft şirkətlərinin Azərbaycana investisiya qoyuluşları indiyə qədər davam edir. Hələ 1870-ci illərdə ən böyük neft investorlarından olan Nobel qardaşları, Kokorev, Qubonin, Benkendorf, Şibayev böyük həcmdə karbohidrogen ehtiyatlarına malik Azərbaycanın neft sektoruna investisiya yatırımlarını həmin dövr Nobel qardaşlarının sifarişləri ilə isveçdə hazırlanmış dünyanın ilk neft tankerini "Zoroastr" Bakı ilə Həştərxan arasında hərəkətə başladılar. Bir ildən sonra yeni, daha böyük "Moisey" tankerini sifariş etdirdi. 1880-ci ildə "Nobel Qardaşları" şirkəti tərəfindən mədənlər arasında neft və

sənəyin daşınması üçün ilk dəfə demir yolu xətti çəkildi. Nəticədə ən iri neft sənaye şirkətləri - "Nobel Qardaşları" şirkəti, "Xəzər-Qara Dəniz Cəmiyyəti" və sahibkar H.Z.Tağıyev özlərinin neftdaşyan gəmi donanmalarını yaratdılar. Həmin illər neft sektorunda ən böyük şirkət "Nobel Qardaşları" idi. 1880-ci illər Bakıya Rotşildin simasında fransız kapitalı, 90-cı illərdə başda Vişau olmaqla ingilis kapitalı gəldi. O dövrdə neft hasilatı 600 min pudu çatdı ki, bu da həmin illərdə neft hasilatı üzrə ən yüksək göstərici idi.

1891-ci ildə dörd yerli şirkətin "Bakı Standartı" adlandırılan birliyi meydana gəldi. Bu, Mantaxəyev, Tağıyev, Lianozovun və Budaqovun şirkətləri idi. Nobel qardaşları həmin vəziyyətdən istifadə edərək 1892-ci ildə "Yeddi böyük firmaya ittifaqı" adlı yeni birlik yaratdılar. Ümumiyyətlə, neft sənayesi böyük xərc tələb etdiyi üçün xarici kapital Azərbaycanı öz üstünlük təşkil etdirdi.

Azərbaycan 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra tez bir zamanda iqtisadiyyatı dirçəltmək istiqamətində zəruri addımlar atmağa başlamışdır. Bu istiqamətdə ilk hədəf neft sənayesini bəhrədən çıxarmaq və inkişaf etdirmək idi. Həmin məqsədlə neft sənayesinə investisiya və yeni texnologiyalar cəlb etmək, sərfəli şərtlərlə xarici neft şirkətləri ilə müqavilələr bağlamaq üçün danışıqlar aparılması Azərbaycan Respublikası, Dövlət Neft Şirkətinə tapşırıldı. Danışıqlar üçün təcrübəli mütəxəssislər cəlb olundu. Bu qrupun fealiyyətində İlham Əliyevin, Xoşbəxt Yusifzadənin və Natiq Əliyevin rolunu xüsusilə qeyd etmək lazımdır.

Bu gün Azərbaycan neft sektorunda dünyada tanınan bir ölkəyə çevrilmişdir. Bu strategiyaya xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev hazırlamışdır. Heydər Əliyevin müəllifi olduğu strategiya 1994-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti ilə dünyanın bir neçə ölkəsinin (ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya, Türkiyə, Norveç, Yaponiya və Səudiyyə Ərəbistanı) 13 ən məşhur neft şirkəti (Amoko, BP, LUKOyl, Ekson, Delta, MakDermott, Yunokal, ARDNŞ, Türkiyə Petroları, Penzoyl, İtoçu, Statoyl, Remko) arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan bəlməsindəki "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yatağının dərindən yerləşməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında fealiyyət müddəti 30 il olan müqavilənin

imzalanması ilə başlamışdır. Bu müqavilə dünyada "Əsrin müqaviləsi" adı ilə məşhurdur. Müqavilənin imzalanmasından sonra Azərbaycana marağ daha da artdı. Artıq digər ölkələrin şirkətləri də Azərbaycana sermayə qoymağa başladılar. 2001-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmış sərəncamla hər il sentyabrın 20-nin ölkəmizdə Neftçilər Günü kimi qeyd olunması da bu tarixlə bağlıdır.

"Əsrin müqaviləsi"nin təkcə hazırlanması və bağlanması deyil, həm də həyata keçirilməsi olduqca ağır və çətin problemlər müəyyənləşdirdi. Bu işə mane olmaq istəyən qüvvələr həddindən artıq çox idi. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, müqavilə uğurla icra olundu.

1996-cı il iyunun 4-də isə Xəzər "Şahdəniz" yatağının birgə işlədilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti ilə Türkiyə, Böyük Britaniya, Norveç, Rusiya, Fransa və İranın neft şirkətləri müqavilə imzaladılar. Bu müqaviləyə əsasən, gəlirin 80 faizi Azərbaycanca bəna-qaçdı. Bu zaman dərindənliyi 6,5 min metr olan quyular qazıldı və nadir qaz-kondensat yatağı kəşf edildi. Qərib ekspertləri bəhrədən çıxarmaq və inkişaf etdirmək idi. Həmin məqsədlə neft sənayesinə investisiya və yeni texnologiyalar cəlb etmək, sərfəli şərtlərlə xarici neft şirkətləri ilə müqavilələr bağlamaq üçün danışıqlar aparılması Azərbaycan Respublikası, Dövlət Neft Şirkətinə tapşırıldı. Danışıqlar üçün təcrübəli mütəxəssislər cəlb olundu. Bu qrupun fealiyyətində İlham Əliyevin, Xoşbəxt Yusifzadənin və Natiq Əliyevin rolunu xüsusilə qeyd etmək lazımdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qətiyyəti sayəsində çox böyük maneələrə baxmayaraq, 2002-ci ilin sentyabrında Bakıda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə prezidentlərinin və ABŞ-in energetika nazirinin iştirakı ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin təməli qoyuldu. 3 il sonra - 2005-ci ilin mayında kəmərin Azərbaycan ərazisindən keçən hissəsinin istifadəyə verilməsi mərasimi keçirildi və boru xəttinə ilk dəfə neft vuruldu. Ele həmin ilin oktyabrında kəmərin Gürcüstan hissəsi istifadəyə verildi. 2006-cı ildə isə Azərbaycan nefti Ceyhan limanına çatdı və yüklənməsinə ilk tanker buradan yola salındı.

Heydər Əliyev zamanında aparılan bu uğurlu siyasət indiki İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. 2006-cı ildə istifadəyə verilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin gətirdiyi gəlirlər

rin ildən-ile artması Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafına güclü təkan verdi. Ölkə iqtisadiyyatının inkişafında, əhəlinin sosial rifahının yaxşılaşmasında neft-qaz ehtiyatları başlıca amilə çevrildi.

"Qara qızıl"ın çıxarılmasında neftçilərimizin əməyi dənizdir. Ölkəmizdə qocaman neftçilərimizin sayı-hesabı yoxdur. Onlardan biri də Azərbaycanın neft sənayesində əvəzsiz xidmətləri olan Xoşbəxt Yusifzadədir. X.Yusifzadə 1987-ci ildə Moskvanın Yanar Qazıntıların Geologiyası və İşlənməsi İnstitutunda "Dəniz neft və qaz yataqlarında axtarış-keşfiyyat işlərinin sürətlə aparılmasının prinsip və metodları" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmiş, geologiya-mineralogiya elmləri doktoru elmi dərəcəsinə almışdır. 2007-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü olan X.Yusifzadənin bilavasitə iştirakı və rəhbərliyi ilə Xəzər dənizi hövzəsinin Azərbaycan, Türkmənistan və Rusiya sektorlarında 20-dən artıq neft və qaz yatağı, o cümlədən dünyada məşhur olan "Azəri", "Çıraq" və "Günəşli" yataqları kəşf edilmiş və istismara verilməmişdir. Onun 1988-ci ildən başlayaraq xarici şirkətlərlə birgə aparılması bütün işlərdə, o cümlədən "Azəri-Çıraq-Günəşli" (dənizin dərin hissəsi) yataqlarının işlənməsində, "Əsrin müqaviləsi" (1998-ci il), "Qarabağ" (1998-ci il), "Şahdəniz" (1999-cu il), "Abşeron" (2011-ci il) kimi yataqların, eləcə də 2010-cu ildə ARDNŞ-nin öz gücü ilə açdığı "Ümid" yatağının kəşf edilməsində əvəzədiməz rolu olmuşdur.

Daha bir əməkçi neft qəhrəmanı Qurban Abbasovdur. Neftçi Qurban açıq dənizdə neft və qaz çıxarılmasının ilk təşkilatçılarından biridir. Şəif-1 tipli yarımada üzən qazma qurğularının Xəzər dənizi sahilində mənimlənməsində onun xüsusi xidmətləri olmuşdur. Bu qurğular 200 metrlik dəniz dərinliyində işləyib gəlmişdir. Kaveroçkin adına (indiki "Çıraq" yatağı) yatağı kəşf etməyə və yeni dərin perspektivli strukturlarda keşfiyyat işləri aparmağa imkan yaratmışdır.

Neftçi Qurban cəsarətli insan kimi dənizlə mübarizədə öz daxili "məni"ni qoruya bilmiş, neçə-neçə fırtınalar, qəzalar, uçqunlar görmüşdür. Onun haqqında danışılan əfsanələrdən biri də o idi ki, Qurban Abbasov Neft Daşlarında buruq ustası işləyən zaman soyuq payız günlərindən birində dənizə düşmüş çox qiymətli qazma baltasını çıxarmaq üçün heç kəsə imkan vermədən özü dənizə atılaraq həmin baltanı çıxarmışdır. Sonralar bu hadisə neftçilər arasında qəhrəmanlıq rəmzinə çevrilmişdir.

Üzeyir HƏBİBƏYYLİ,
"SOCAR PETROLEUM"
QSC-nin mətbuat katibi,
filologiya üzrə fəlsəfi doktoru

"Əsrin müqaviləsi"ndən "Cənub qaz dəhlizi" nədək...

Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və İlham Əliyevin qlobal layihələrlə inkişaf etdirdiyi neft-qaz strategiyası Azərbaycana yeni uğurlar qazandırır

Əvvəlki 1-ci səh.

Yeni neft strategiyası Azərbaycanın qədim neft-qaz ölkəsi kimi şöhrətini özünə qaytardı, dövlətimizin uzunmüddətli, davamlı inkişafına zəmin yaratdı. Azərbaycanın dinamik inkişaf edən, güclü və nüfuzlu ölkəyə çevrilməsində müstəsna rol oynayan bu strateji kurs həm də dövlətin iqtisadi-siyasi qüdrətinin və beynəlxalq birliyə inteqrasiyasının, xalqımızın durmadan yüksələn sosial rifahının təminatçısı oldu. Ölkədə aparılan genişmiqyaslı quruculuq işləri, respublikanın beynəlxalq aləmdə qazandığı uğurlar həmin uzaqgörən konsepsiyanın təntənəsinə aydın misaldır.

"Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində artıq 24 ildir neft hasil olunur. Yeni 1997-ci ilin noyabrında "Çıraq" platformasından ilk neft alınmışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (ARDNF) cari ilin yanvar-avqust aylarında AÇG-dən 3 milyard 488,5 milyon dollar gəlir əldə edib. Qeyd etmək ki, 2001-ci ildən etibarən ARDNF-nin AÇG-dən gəliri 152 milyard 893 milyon dollar olub. 2020-ci ildə layihə üzrə gəlir 3 milyard 522,7 milyon dollar təşkil edib.

Bu yataqlardan neftlə bərabər səmt qazı da hasil edilir ki, onun da bir hissəsi təzyiqli saxlamaq üçün yenidən laylara vurulur. Mavi yanacaqın böyük hissəsi isə təmənnsiz olaraq Azərbaycan dövlətinə təhvil verilir, yəni Səngəçaldan SOCAR-ın "Azəriqaz" sistemində ötürülür.

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalandığı vaxtdan bəri Azərbaycanda ən müasir neft və qaz çıxarılmasının ilk təşkilatçılarından biridir. Şəif-1 tipli yarımada üzən qazma qurğularının Xəzər dənizi sahilində mənimlənməsində onun xüsusi xidmətləri olmuşdur. Bu qurğular 200 metrlik dəniz dərinliyində işləyib gəlmişdir. Kaveroçkin adına (indiki "Çıraq" yatağı) yatağı kəşf etməyə və yeni dərin perspektivli strukturlarda keşfiyyat işləri aparmağa imkan yaratmışdır.

Xatırladaq ki, Xəzər ölkəmizdə məxsus sektorunda, sahiləndən 120 kilometr şərqdə yerləşən AÇG dünyanın ən zəngin neft mənbələrindəndir. Prezident İlham Əliyev bu yataqların ölkəmizin əsas gəlir mənbəyi olduğunu dəfələrlə vurğulayıb.

1994-cü ilin sentyabr ayında AÇG üzrə müqavilə imzalanarkən tərəfdarlar bu yataqların texniki ehtiyatlarının 511 milyon ton olduğunu bildirmişdilər. Hazırda mütəxəssislər burada sərəvətini daha çox - ən azı 1 milyard ton olduğunu fikrini söyləyirlər. 2017-ci il sentyabrın 14-də AÇG-nin birgə işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında dəyişdirilmiş və yenidən işlənməsi sazişini imzalanması da bu amilə əsaslandı. Yeni müqavilə 2050-ci ilin əvvəlində davam edəcək və qarşılıqlı əlaqədə AÇG-nin ölkəmizə gətirdiyi iqtisadi mənfəətləri maksimuma çatdıracaq.

Avropanın enerji xəritəsini dəyişən "Cənub qaz dəhlizi"nin, "Yeni əsrin müqaviləsi"nin və neçə-neçə digər layihənin gerçəkləşməsi Azərbaycanın neft-qaz

strategiyasının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam və getdikcə inkişaf etdirildiyinin aydın nümunəsidir. İlham Əliyev bu qlobal layihələrlə Azərbaycanın neft-qaz tarixində yeni mərhələnin əsasını qoydu. Bu, eyni zamanda ölkəmizin iqtisadi gücünün çoxalması, yeni investisiya qoyuluşları, ümumi daxili məhsulun artması, yeni iş yerlərinin açılması və əhəlinin sosial rifahının daha da yaxşılaşdırılması deməkdir.

"Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından keçən 27 il tarix üçün, əlbəttə, böyük zaman kəsiyi deyil. Həmin illər ərzində Azərbaycanın imza atdığı böyük uğurlar sırasında nəhəng neft-qaz və ixrac layihələri də dayanır. Bu dövrdə Bakıdan 55 kilometr cənubda dünyanın ən böyük neft-qaz terminallarından biri - Səngəç terminalı tikilib. Bakıdan Sürsəyə uzanan Qərib İxrac Boru Kəməri, üç ölkənin ərazisindən keçən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri çəkilib. Azərbaycan Avropayədək 3500 kilometr məsafə qət edən, Xəzər sahilindən başlayıb Adriatik dənizinin altından keçən və İtaliya torpağına quruya çıxan "Cənub qaz dəhlizi" yaradılıb.

Sentyabrın 20-si həm də qurudakı mədənlərdə, dənizdəki estakada və meydanaqalarda, özü və platformalarda çalışan fədalı insanlarımızın bayramıdır. Həmin gün hər il ölkəmizdə neftçilərin peşə bayramı qeyd edilir. Azərbaycanda neftçi bütün zamanlarda hörmətli peşə sahibi kimi dəyərləndirilib.

Azərbaycan neftçisi "Azəri-Çıraq-Günəşli" platformalarına qədər uzun və şərefli yol keçib. Axı Azərbaycan dünya neft sənayesinin beşiyidir. Bakıda sənaye üsulu ilə ilk neft quyusunun qazılmasından iki əsrə yaxın vaxt keçir. Hələ neftin kəşf üsulları çıxarıldığı zamanlarda belə Azərbaycan neftçisi öz hünəri ilə tanınıb. Bu gün təbiət ona daha bir şans verib, ehtiyatları onilliklərə hesablanmış təbii qaz da hasil edir. "Şahdəniz" bütün dünyaya səs salıb. Sırada isə növbəti neft-qaz yataqlarının kəşfi və işlənməsi dayanır.

Bununla yanaşı, dövlətimiz köhnə sahələrdə də hasilatın sabit saxlanılmasını, onilliklərdir istismar edilən karbohidrogen yataqlarının imkanlarından səmərəli istifadə olunmasını qarşıya məqsəd qoyub. Neftçilərimiz bu vəzifənin də öhdəsindən layiqincə gəlirlər.

Prezident İlham Əliyev neftin və qazın ölkə iqtisadiyyatının əsas potensialı olduğunu vurğulayıb. Azərbaycan neftçisi də bu potensialı üzə çıxararaq gücümüzü, sərəvətimizi artırır. Dövlət başçısı bu çətin və şərefli peşə sahiblərinin əməyini həmişə yüksək qiymətləndirir: "Azərbaycan neftçilərinin əməyini qeyd etmək istəyirəm. Azərbaycanda neftçi peşəsi həmişə böyük hörmətə malik olub, bu gün də bu, belədir. Azərbaycan neftçiləri ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün çox böyük işlər görürlər, qəhrəmanlıq göstərirlər".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində doğma torpaqlarımızı erməni işğalından azad etdik.

Prezident İlham Əliyevin fəaliyyəti Ümummilli Lider Heydər Əliyevin yaratdığı müasir Azərbaycan dövlətinin daha da möhkəmlənməsinə, onun iqtisadi və hərbi cəhətdən güclənməsinə yönəlik bu möhtəşəm qələbəmizi şərtləndirir. Biz artıq ərazi bütövlüyümüzün bərpə olunması ilə böyük quruculuq mərhələsinə qədəm qoymuşuq. Bu istiqamətdə çox böyük əhəmiyyətli işlər görülüb və işğaldan azad olunan ərazilərimiz yenidən dirçəlib. Vətən müharibəsində əldə etdiyimiz Zəfərdən sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin yenidən qurulması prioritet olmaqla yanaşı, ölkəmizdə bütün sahələrin inkişaf etdirilməsi dövlətimizin diqqəti mərkəzindədir.

Dövlət başçısının müəyyən etdiyi inkişaf strategiyasına əsasən, digər sahələrdə olduğu kimi, ədliyyə və məhkəmə sisteminin inkişafı üçün də ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Dövlət başçısının "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" fərmanı ədliyyə və məhkəmə sistemi üçün mühüm "yol xəritəsi" olmaqla bu sahədə islahatların yeni mərhələdə davamına rəvac vermişdir. Artıq fərmanın icrası ilə bağlı kompleks qanunvericilik, institusional və praktik tədbirlər görülür.

Məhkəmə sisteminin fəaliyyətinin müasirləşdirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verilmiş, bu sahədə müxtəlif qanunvericilik bazası yaradılmış, məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil özünüidarə orqanı - Məhkəmə-Hüquq Şurası təsis edilmiş, ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov bu qurumun rəhbəri təyin olunmuş, ədliyyə sahəsində müasir tələblərə cavab verən islahatlar həyata keçirilmişdir.

Məhkəmə hakimiyyətinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə qanunvericiliyə 50-dək dəyişiklik edilmiş, Şüranın səlahiyyətləri ibtəii genişləndirilmiş, o cümlədən hakimlərin müstəqilliyinin təmini və fəaliyyətinə kənar müdaxilələrin qarşısının alınması şüraya həvalə edilmiş, hakimlərin təyinatında, səlahiyyətinə xitam verilməsində şüranın rolu artırılmışdır.

Ədliyyə orqanlarının sağlam məneviiyyətə, yüksək hazırlığa və peşəkərliliyə malik işçilərdən möhkəmləndirmək üzrə məqsədyönlü tədbirlər görülür, açıq müsabiqələr əsasında test üsulu ilə şəffaf seçim aparılır. Ədliyyə Akademiyasında peşə fəaliyyətinə buraxılış institutu təbiiq olunaraq ilk dəfə ədliyyə orqanları işçisi, prokuror və müstəntiq vəzifələrinə, habelə vəkilliyə və mediatoriya namizədlərin icbari təlimi həyata keçirilir. Ədliyyə xidmətlərinin səviyyəsinin yüksəldilməsinə xüsusi diqqət ayrılır. Çoxmərhələli müsabiqələrə uyğun qurulması və vətəndaş məmnunluğunun təmin olunması məqsədilə yeni iş metodları, elm və texnikanın müasir nailiyyətləri tətbiq edilir.

Yeni nəsil hakim korpusunun formalaşdırılması məqsədilə müxtəlif qaydalar hazırlanmış, müstəqil qurum - Hakimlərin Seçki Komitəsi yaradılmışdır. Çoxmərhələli müsabiqələrə şəffaf və obyektivlik, o cümlədən rəhbər prosesin - sualların seçilməsi, çoxaldılaraq paylanması, nəticələrin yoxlanması və elan edilməsi, çoxsaylı yerli və beynəlxalq müşahidəçilərin, KİV nümayəndələrinin qarşısında keçirilməsi və onlayn rejimdə canlı yayımlanması, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların da diqqətini cəlb etmişdir.

Bu proses bilavasitə izləyən Avropa Şurası Ədalət mühakiməsinin səmərəliliyi üzrə Komissiyası (CEPEJ), habelə Avropa İttifaqı Azərbaycanı hakimiyyəti namizədlərinin seçimində ölkə kimi qiymətləndirmiş və digər dövlətlərə də tövsiyə etmişdir. Ədliyyə sahəsində həyata keçirilən islahatların davam etdirilməsi, ədliyyə orqanlarının və məhkəmələrin fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə 2018-ci ildə təsdiq edilmiş "Azərbaycan ədliyyəsinin inkişafına dair 2019-2023-cü illər üçün" Dövlət Proqramı qəbul edilmişdir.

Dövlət başçısı tərəfindən vətəndaşların rifahının yüksəldilməsi xidmət edən sosialyönümlü tədbirlərin tərkib hissəsi olaraq hakimlərin əməkhaqları əhəmiyyətli dərəcədə artırılmış, habelə məhkəmə aparatı işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı yeni layihələr hazırlanmışdır. Yüksək hazırlığa və mənavi keyfiyyətlərə malik hüquqşünaslar hesabına komplektləşdirilmiş məqsədlilə hakimlərin seçilməsi qaydaları təkmilləşdirilmiş, bu prosedura şəffaf, çeviklik artırılmışdır. Hakimlərin Seçki Komitəsi tərəfindən müsabiqələr xüsusi karantin rejimi qaydalarına riayət olunmaqla davam etdirilmiş, hakimliyə namizədlərin keyfiyyəti distant təlimi təşkil olunmuşdur. Korrupsiyaya şərait yaranan halların qarşısının alınması və obyektivliyin təmin olunması məqsədilə Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən məhkəmələrdə monitorinqlər aparılaraq, yol verilişləri

Uğurlu islahatlar ədalət mühakiməsinin səmərəliliyini artırır

lən bir çox nöqsanlar aradan qaldırılmışdır. Fəaliyyətdə şəffaflığın təmin edilməsi üçün məhkəmə qərarlarının dərci üzrə xüsusi program təminatı hazırlanmışdır.

Eyni zamanda ölkə üzrə məhkəmələrin "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tətbiqinin genişləndirilməsi və funksionallığının artırılması ilə bağlı Dünya Bankı ilə birgə əməkdaşlıqda əməli tədbirlər görülmüşdür. Dövlət başçısının Fərmanı ilə sistem inkişafı məqsədilə təsdiq edilən əsasları müəyyən edilmiş, e-məhkəmənin digər qurumların informasiya sistemləri ilə qarşılıqlı inteqrasiyası təmin olunmuşdur.

Məhkəmə xidmətlərinə əlçatanlığın artırılması məqsədilə "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin mobil versiyası da mövcuddur. "Mobil məhkəmə" tətbiqi üzərindən istifadəçilər "Şəxsi kabinet" vasitəsilə sistemin açdığı bütün imkanlardan yerləşdiyi yerdən asılı olmayaraq öz mobil cihazı vasitəsilə istifadə edə bilərlər. Hazırda "Mobil məhkəmə" vasitəsilə birinci instansiya məhkəmələri tərəfindən qəbul olunan qərarlarda apellyasiya şikayətinin verilməsi imkanının yaradılması üzrə tədbirlər görülür.

Global pandemiya ilə əlaqədar xüsusi karantin rejiminin tətbiqi şəraitində məhkəmələrdə işlərə baxılmasının məhdudlaşdırıldığı nəzərə alınaraq məhkəmə proseslərində "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi və digər İKT ilə təchiz olunaraq, yüksək texnoloji (hi-tech) məhkəmələrə çevrilmişdir. Ölkəmizdə arbitraj institutunun təşviqi məqsədilə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bu sahədə bir sıra dövlətlərin, o cümlədən Almaniya, Avstriya, Danimarka, Norveç və Gürcüstanın təcrübələri, habelə UNCITRAL Model Arbitraj Qanunu nəzərdən keçirilmiş, "Beynəlxalq arbitraj haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və Mülki Prosessual Məcəlləyə dəyişikliklərlə bağlı yeni layihələr hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim olunmuşdur.

Ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması, işin yeni çağırışlara uyğun təkmilləşdirilməsi üzrə ölkənin bütün ərazisində hakim korpusunun peşəkar hüquqşünaslarla möhkəmləndirilməsi, korrupsiya və digər neqativ hallara qarşı mübarizənin gücləndirilməsi əsas prioritetlərdəndir.

Azərbaycanda ceza siyasətinin humanistləşdirilməsinə və cinayətlərin dekriminalaşdırılmasına dair qanunvericilikdə bir sıra yeniliklər təsbit olunub. Humanizm ideyalarına daim sadiq olan Azərbaycan Prezidenti tərəfindən ceza siyasətinin humanistləşdirilməsi ilə bağlı görülən tədbirlərin son illər davamlı xarakter alması xüsusi qeyd olunmalıdır. Eyni zamanda azadlıqdan məhrum etməyə alternativ cəzaların səmərəli icrası məqsədilə Ədliyyə Nazirliyində Probasiya Xidməti yaradılmış və qısa müddətdə elektron nəzarət vasitələri (elektron qolbaqlar) tətbiq olunmaqla həmin cəzaların icrasına effektiv nəzarətin həyata keçirilməsi öz səmərəliliyini tapmışdır.

Dövlətimizin humanizm siyasətinin tezahürü olaraq məhkəmələrə cəzadan şərti olaraq vaxtdan əvvəl azad etmə və daha yüngül rejimli müəssisələrə keçirmə institutunun tətbiqi davamlı xarakter almış, bu məqsəddə vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin təmsil olunduğu Penitensiar xidmətdə fəaliyyət göstərən xüsusi komissiya tərəfindən müzakirə edilən, o cümlədən xüsusi karantin rejimi şəraitində iclasları videokonfrans formatında keçirilmişdir. Ölkəmizdə əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş humanizm ənənələrinə daim sadiqlik nümayiş etdirilib, əfvətmə və amnistiya institutları işlək mexanizmlər əsasında davamlı olaraq geniş tətbiq olunur.

Humanizm ideyalarının həyata keçirilmək, mərhəmət, insanpərvərlik məfkurəsindən çıxış etmək Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbəri olduğu Heydər Əliyev Fondunun da başlıca məramlarından biridir. Təsədüfi deyil ki, Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmiş və on minlərlə insani əhatə edən amnistiya aktları həyata keçirilmişdir.

Ədliyyənin müxtəlif sahələrində elektron xidmətlərin, müasir texnologiyaların və innovasiyaların tətbiqi daim xüsusi diqqət yetirilir. Hazırda ədliyyə sahəsində əhaliyə 31 elektron xidmət göstərilir. Pandemiya İKT-lərin geniş tətbiqini və fəaliyyətini onlayn rejimə keçməsinə stimullaşdırmış və bu baxımdan ədliyyə və məhkəmə fəaliyyəti ilə bağlı elektron xidmətlərin tətbiqi karantin dövründə vətəndaşların bu orqanlara əlçatanlığını xeyli asanlaşdırmışdır.

Tətbiq olunan innovasiyalar, səyyar xidmətlərə tələbatın artması ilə əlaqədar "elektron notariat çantası" hazırlanaraq notariusların istifadəsinə verilməmişdir ki, elektron notariat informasiya sistemine və aidiyyəti məlumat banklarına birbaşa çıxışı olan həmin çanta vasitəsilə istənilən yerdə hər hansı notariat hərəkətini aparmaq və sənədləri çap edib, təqdim etmək mümkündür.

Maraqlı yeniliklərdən biri də "Elektron ədliyyə köşkü"dür. Səhəddə, hava və dəniz limanlarında, demir yolu vağzallarında quraşdırılan bu "köşk" vətəndaşlara video əlaqə vasitəsilə 24 saat ərzində notariat xidmətlərinin məsələndirilməsi və müvafiq sənədlərin əldə edilməsinə imkan verir.

Həmçinin Azərbaycanın məsul olan "Mobil notariat" tətbiqi son zamanlar vətəndaşların daha çox bəhrələndiyi innovasiyalardan biridir. Müvafiq proqramı telefona yükləməklə vətəndaşın elektron notariat kabinetini yaradır və notariat fəaliyyəti ilə bağlı bütün məlumatların yüklənməsi təmin edilir. Pandemiya dövründə bu tətbiqin funksionallığı genişləndirilmişdir. Artıq tətbiq üzərindən istifadəçilər notariat ofisinə getmədən notariusla video əlaqə yaradaraq neqliyyat vasitələrinin idarə olunması və ona sərəncam verilməsi, habelə hüquq yardımıla bağlı vəkilə verilən və bəzi digər etibarnamələrin elektron rəsmiləşdirilməsi imkanına malikdirlər.

Məhkəmə infrastrukturunun müasirləşdirilməsi çərçivəsində rəqəmsal innovasiyalar tətbiq olunmaqla yüksək texnoloji - "hi-tech" məhkəmə bina və kompleksləri inşa olunaraq istifadəyə verilir. Ədliyyə qurumu üçün yeni, müasir bina və komplekslərin tikilərək istifadəyə verilməsi dövlət başçısının diqqəti və qayğısı sayəsində məhkəmə-hüquq sistemində görülən ardıcıl tədbirlərin tərkib hissəsidir. Bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev

vey müasir innovasiyalar və digər avadanlıqlarla təchiz olunmaqla yaradılan Sumqayıt Məhkəmə Kompleksinin açılışını edib. Binada quraşdırılmış müasir elektron məlumat daşıyıcıları vətəndaşlara məhkəmə prosesləri və onların keçirilməsi tarix, vaxt, məhkəmə zalı, hakim və digər məsələlərə bağlı informasiya maneesiz əldə etməyə imkan yaradır. Məhkəmə zalında proseslərə "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi və digər müasir İKT-lərin tətbiqi ilə daha keyfiyyətli baxılması üçün "Femida" sistemi quraşdırılıb ki, bunlarla proseslərin daha dəqiq və sürətlə protokollaşdırılması, audio-video yazılışı aparılır, məhkəmə sənədlərinin tərtibi asanlaşır, işlərə məsafədən videokonfrans formatında baxılması mümkündür. Cinayət işləri üzrə məhkəmə zalında, həmçinin təqsirləndirilən şəxslər üçün xüsusi yer ayrılıb və burada monitor, mikrofon və vəkille əlaqə saxlamaq üçün birbaşa telefon quraşdırılıb.

Ədliyyə Nazirliyində aparılan islahatlar çərçivəsində rəsmi internet saytı yaradılıb ki, bu da 3 dildə (Azərbaycan, rus və ingilis dilləri) olmaqla "Qarabağ Azərbaycandır!" elektron məlumat platformasıdır. Platformanın yaradılmasında məqsəd Ermənistanın işğalçılıq siyasətini, Azərbaycanın dinc əhalisinə qarşı törətdikləri insanlıq əleyhinə, o cümlədən hər bir insanın təhlükəsiz yaşamaq hüququnun pozulmasına yönələn müharibə cinayətləri, terror barədə həqiqətləri, insan hüquqlarına dair beynəlxalq hüquq normalarının kobud şəkildə pozulması haqqında məlumatların geniş ictimaiyyətə çatdırılmasıdır.

Daim yenilən platformada Ölkə Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev Azərbaycan xalqına müraciətləri, dünyanın nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibələri, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın sosial şəbəkələrdə müraciətləri və mediada çıxışları, işğaldan azad edilən ərazilərimiz barədə xəbərlər, bəyragmızının ucaldırılması mərasimləri, Qarabağ və ətraf yeddli rayonun tarixi, mədəni və dini abidələrinə dair fotoqalereya, münasibəyə dair tarixi sənədlər, Kürəkçay, Güllüstan, Türkmənçay sülh müqavilələri və digər materiallar yerləşdirilib.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən həyata qaytarılması ilə bağlı genişmiqyaslı quruculuq işləri aparılır. Həmin ərazilərdə ədliyyə və məhkəmə fəaliyyətinin təşkili məsələləri də ən ümdə vəzifələrdəndir. Bununla əlaqədar dövlət başçısının işğaldan azad olunmuş ərazilərdə müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkilinə dair tapşırıqlarına uyğun olaraq Ədliyyə Nazirliyi üzrə kompleks tədbirlər, o cümlədən ədliyyə nazirliyinin rəhbərliyi ilə qərarqah yaradılması, zəruri təşkilatı işlər görülür. Həmin ərazilərdə fəaliyyətin təşkili və ədliyyə orqanlarının işinin əlaqələndirilməsi məqsədilə Qarabağ regional ədliyyə idarəsi yaradılmışdır.

Ümumilikdə isə, Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, islahatlar davamlı mahiyyət daşımalı, konkret məqsəddə xidmət etməli, ən əsası isə bu islahatların mərkəzində vətəndaş məmnunluğu dayanmalıdır. Müvəddə siyasət iradə və ortaya qoyulan mövqə bu islahatların qısa zamanda daha uğurlu nəticələr verəcəyini düşündürməyə ciddi əsaslar yaradır.

Şaiq MİRZƏYEV, Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının üzvü, hüquq elmləri üzrə fəlsəfə doktoru

YAP Gənclər Birliyi ölkə gənclərinin bir çətir altında birləşməsinə hədəfləyir

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Gənclər Birliyinin təşkilatçılığı ilə Şəki şəhərində gənclərlə görüş keçirilib.

Partiyanın Mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, görüşdə YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov çıxış edərək birlik tərəfindən müxtəlif layihələrin və tədbirlərin təşkil olunması ilə yanaşı, bölgələrdə gənclərlə qarşılıqlı diskussiya formatında görüşlər keçirildiyini bildirdi: "Bu görüşlərin əsas məqsədi bölgələ-

rimizdə olan gənclərimizin fikirlərini öyrənmək, onların təşəbbüslərinə dəstək olmaqdır. Çünki YAP Gənclər Birliyi ölkəmizdə gənclər sahəsində ən böyük təşkilat olaraq onların cəmiyyətdə fəal və təşəbbüskar rolunu dəstəkləyir. Xüsusilə, Yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbərliyinin yeni tərkibdə formalaşdırılmış Gənclər Birliyindən əsas gözləntisi odur ki, Azərbaycan gənclərinin qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində bir çətir altında birləşməsi təmin edilsin".

B.İslamov qeyd edib ki, gənclərin potensialından ölkəmizin in-

kişafı naminə bəhrələnmək üçün təkə intellektual imkanlar, bilik və bacarıqlar kifayət deyil. Eyni zamanda həmin potensialın sərgilənməsinə üçün gənclərə münbit şəraitin yaradılması, onlara meydan verilməsi çox vacib məsələdir. Bu gün Azərbaycanda YAP-in sədri, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət gənclər siyasəti məhz gənclərimizin bu yaşayış mərhələsində inkişafını özündə ehtiva edir.

Görüşdə gəncləri maraqlandıran çoxsaylı suallar da cavablandırılıb.

Saxta erməni iddiaları

XX əsrin əvvəllərində indiki Ermənistanda 2310 coğrafi addan 2000-ə qədər türk-mənsəli olub

Əvvəlki 1-ci sahə.

1899-cü ildə Göyçə mahalının xəritəsi. Xəritə qədim türk toponimləri göstərilərkən, çar Rusiyası məmurları tərəfindən tərtib edilmişdir.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad edilmiş Kəlbəcər rayonuna səfəri zamanı bir daha dövlət başçısı bu məsələyə toxunaraq vaxtilə indiki Ermənistanda mövcud olmuş toponimlərin ermənilər tərəfindən saxtalaşdırılmasına diqqət çəkərək xalqımıza məxsus yer-yurd adlarının özlərinə qaytarılması, bu istiqamətdə təbliğati gücləndirməyin, həqiqətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasının vacibliyini vurğuladı.

Tarixi sənədlərə nəzər salsaq görürük ki, ermənilər İrəvanın yaxınlığındakı Molla Dursun, Kərpici, Qurbanqalı, Yeni Bəyazıt, Qaraqola, Qızıldağ, Ahdag və s. toponimlərimizi dəyişdirib. Bunlar Azərbaycan Prezidentinin sərəncamı ilə nəşr olunan "Cənubi Qafqaz. 1903-cü il" xəritəsində də yer alan toponimlərdir.

Qərbi Azərbaycanda adı ermənilər tərəfindən dəyişdirilən yurdlarımız yuzlardır. Ermənistanın bir çox böyük Barana tayfasının adı ilə vaxtlıq bir rayon mövcud olub. Sonra ermənilər onun adını dəyişdirərək Noyemberyanaya çeviriblər. Türkmənşəli Barana o vaxt Gəncə quberniyasının Qazax qəzasının nəzdində olub. Ermənilər bu rayonun adını saxtalaşdırmaqla əslində özlərini qazı ediblər. Çünki bunun heç bir əsası yoxdur. Barana adını yad-daşlardan silmək onlara nəsihət olmayıb. Əskipara kəndində də adı dəyişdirilərək əvvəlcə saxtakarcasına Sarxan, sonra isə Voskipar qoyulub.

Bu cür çirkin siyasətə Aşağı Körpülü kəndinin adı Axtanaq edilib. Rayonun Çaləkdən toponimi erməniləşdirilərək Mikçanzor, God Şavar Şavan, Qalaça Bertavan, türk kökənli Lənbəli isə Baqraqışna çevrilib. Barananın ikiadlılığındakı Allah-verdi də taleyi gətirməyən türk-mənsəli toponimlərdəndir. Ermənilər onun da "adına əl gəzdirdi" - Tumanyan adlandırdılar.

Məşhur Göyçə mahalında da ham sovet dövründə, həm də son illər addəyişmə əməliyyatı, yeni erməni saxtakarlığı davam etdirilib. Azərbaycan tarixində misilsiz yeri olan Göyçə mahalı Göyçəğölün sahilləri boyu geniş bir əraziyə əhatə edən qədim yurdlarımızdır. Bu ərazi Rusiya çarlığına müharibə yolu ilə birləşdirilənə qədər İrəvan xanlığının, sonraları isə İrəvan quberniyasının tərkibində olub. Sovet hakimiyyəti dövründə Göyçə mahalı sünü şəkilində beş inzibati rayona bölünüb: Çəmbək, Basarkeçər, Aşağı Qaranlıq, Kəvər və Yelenovka.

1920-ci ildən demokratik respublikamızı işğal edən sovet-bolşevik imperiyası Azərbaycan ərazisi olan Zəngəzur, Göyçə, Şür, Dərələyəz, Dilican ərazisini qanunsuz şəkildə ermənilərə verib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yaradıldıqda Göyçə mahalı tarixi Azərbaycanın tərkibində olub.

XVII əsrdən XIX əsrin əvvəllərinə kimi indiki Ermənistan

ərazisi əhalisinin çoxunu Qafqaz müsəlmanları (azərbaycanlılar) təşkil edib. Cəfər Qiyasi və İbrahim Bozeylin "Armenian acts of cultural terrorism" kitabında göstərilir ki, ermənilərin özləri Ermənistan ərazisində köçürülmüşlər. Əvvəllər burada etnik xalq kimi azərbaycanlılar yaşayıblar.

Təkcə XX əsrin əvvəllərində indiki Ermənistanda 2310 coğrafi addan 2000-ə qədər türk-mənsəli olub. Ermənistanda türk-mənsəli toponimlərin dəyişdirilməsi dövrünün belə bölmək olar: 1918-1920-1930-1960-1980 və 1991-ci ildən sonra dəyişdirilən.

İlk addəyişdirmə (oxu: saxtakarlıqla erməniləşdirmə) 1801-ci ildə baş verib. Addəyişmənin birini erməniləşdirilərək Mikçanzor, God Şavar Şavan, Qalaça Bertavan, türk kökənli Lənbəli isə Baqraqışna çevrilib.

Toponimlərin dəyişdirilməsinin digər səbəbi Ermənistan ərazisində azərbaycanlıların köçürülməsi ilə bağlı olub. İlk dəfə Çələoğlu rayonundakı (indi Stepanovan adlandırılır) Qaraməhəmməd kəndinin adı dəyişdirilərək Aleksandrovkaya qoyulub.

Tariximizin 1918-1920-ci illərə aid səhifələrində xalqımızın başına ermənilər tərəfindən gətirilən müsibətlər, əslində, soyqırımı bələk, Bələ ki, Bakıda, Şamaxıda, Qubada, Naxçıvanda, indiki Ermənistanda qaçqınların, ləyanların başçılığı ilə minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirilib. Onlar xalqımıza işgəncə verməklə yanaşı, qədim tarixi, dini, mədəniyyət abidələrimizi, hətta yaşayış binalarını yandırmış və yenidən addəyişmə əməliyyatını davam etdirməklə mədəni soyqırımını da davam etdiriblər. 1918-1920-ci illərdə indiki Ermənistan ərazisində dəyişdirilən bir qisim türk-mənsəli adlar bunlardır: Molla Dursun - Ağdam (Əcmiedzin), Yuxarı Şaumyan - Qanzakar (İcevan) Hamamlı - Burastan (Artaşat) və s.

SSRİ dövründə toponimlərin dəyişdirilməsi prosesi nəticəsində təkcə 1924-1930-cu illər ərzində Ermənistanda 80 toponim

dəyişdirilib. Onların dəyişdirilməsinə səbəb kimi isə 3 yanvar 1935-ci il tarixdə Ermənistan SSR-in rəsmi qərarı əsas göstərilib. Əsl səbəb isə gizlədilib. Bu gün hər kəsə aydındır ki, Ermənistandakı türk toponimlərinin dəyişdirilməsinə əsas səbəb bu adların türk-mənsəli olmasıdır. Bu da indiki Ermənistanda etnik əhalinin o dövrlərdə azərbaycanlıları olduğu sübüt edən əsas dəlillərdir.

Ermənistanda toponimlərin dəyişdirilməsi prosesi ikinci Dünya müharibəsindən sonra (1946-1950) daha da sürətlənib. Buna əsas səbəb 1946-1948-ci illərdə Yaxın Şərqdən, Şərqi Avropa və Amerikanın Ermənistanı köçürülən ermənilərin sayının artması idi. Bu illər ərzində taqribən min nəfər erməni Qərbi Azərbaycana köçürüldü.

Toponimlərin dəyişdirilməsinin digər səbəbi Ermənistan ərazisində azərbaycanlıların köçürülməsi ilə bağlı olub. SSRİ Nazirlər Şurasının 10 mart 1948-ci il tarixdə təsdiq etdiyi 745 nömrəli qərarına əsasən, azərbaycanlıların Ermənistan SSR-dən Azərbaycanın Kür-Araz ərazisinə köçürülməsi başlanıb. Həmin bədnam qərara əsasən, 1948-ci ildə 10 min, 1949-cu ildə 40 min, 1950-ci ildə isə 50 min azərbaycanlı öz tarixi ərazilərindən - indiki Ermənistandan köçürüldü.

Addəyişmə 1935-ci ildə müvəqqəti olaraq təxirə salınıb. Lakin 1935-ci il yanvarın 3-dən buna ermənilər yenidən başlayıb və Ermənistan SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyəti ilk fərmanı imzalayıb. Həmin fərmanla 29 rayonda 72 türk toponimi dəyişdirilərək mədəni soyqırımı qurbanı olub. Məsələn, Qızıl kilsəni Karmiravan (Qukasyan), Böyük kəpənək Musalyana (Axuryan), Künən Gətaşəne (İcevan), Boğaz kəşən Dzorakana (Ani), İt-qəvan Güllüstana (Əzizbəyov) çevrilib.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Ölkəmizdə turizmin beynəlxalq səviyyədə inkişafı reallıqdır

ki, yaxın müddətdə bu barədə ictimaiyyətə geniş məlumat veriləcəkdir. Qarabağda "dark turizm" in ölkəmiz üçün nə dərəcədə önəmli olacağını diqqətə çatdıran F.Nağiyevin fikrincə, bu həm xarici turistlərin marağını cəlb edəcək, həm də gələcək nəsillər üçün bir xatırlatma olacaq.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamları çərçivəsində son illər Azərbaycanda da belə mümnələr - Qubada baş verən genosid üçün abidə kompleksi, dənizkənarı ərəzidə Hərbi Qənimətlər Parkı yaradılıb. Qarabağda qeyd ediləcək "dark turizm" kompleksi isə sifət şəhərin və şəhər ətrafında qəbiristanlıqların viranə qoyulması ilə bağlı olacaq.

Əvvəlki 1-ci səh.

Turizmin inkişafı, ilk növbədə, ölkənin ali qanunvericilik aktlarında öz əksini tapmışdır. Milli Məclisdə "Turizm haqqında" qanun qəbul edilmiş, 27 iyul 1999-cu ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev "Turizm haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi edilməsi haqqında" fərman imzalamışdır.

Dünyanı çənginə alan COVID-19 pandemiyasının çətinlikləri, iqtisadi və mədəni cəhətdən yaratdığı problemlər, habelə Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalçı siyasətinə qarşı ötən ilin sentyabrında baş verən 44 günlük Vətən müharibəsi ölkə turizminə təsiriz ötürmüşdü. Buna baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti nəticəsində respublikamızda turizm müasir həyat tərzinin və mədəniyyətin mühüm atributu, beynəlxalq əlaqələrin mühüm forması kimi inkişaf etdirilib. Müasir dünyada global əhəmiyyətə malik olan turizm sahəsi həm də sosial və iqtisadi əlaqələri tənzimləməklə müxtəlif ölkələr və xalqlar arasında qarşılıqlı münasibətlərlə yanaşı, biznes maraqlarına da güclüdür.

Ekspertlərin fikrincə, Qarabağın işğaldan azad olunması Azərbaycan turizminin inkişafına güclü təkan verəcək. Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş ərazilərə - Ağdama, Zəngilana, Füzuliyə, Cəbrayıl, Qubadlıya, Şuşaya və Hadrutla səfərləri zamanı defələrlə vurğulamışdır ki, erməni vandallarının darmadağın etdiyi şəhər və kəndlərimizi əsl cənnətə çevirəcəkdir. Azərbaycan xalqı buna inanır, öz rəhbərinin qurucu və yaradıcı lider olduğunu yaxşı bilir. Turizm həvəskarları əmindirlər ki, bu yerlərə yaxın gələcəkdə dünyanın hər tərəfindən böyük insan axını olacaq. Dövlət başçımız deyib: "Qarabağ bölgəsinin çox zəngin turizm potensialı vardır. Ona görə indidən turizm marşrutları işlənilməlidir ki, artıq həyat bu bölgəyə qayıdandan sonra vaxt itirmədən turizm sektorunda inkişaf etsin. İndidən beynəlxalq turizm sərgilərində - pandemiya zamanı bəzi sərgilər bərpə ediləcək - Qarabağ bölgəsinin turizm potensialı, turizm marşrutları, tarixi abidələri göstərilməlidir ki, biz bu bölgəni, doğrudan da, dünya üçün çox cəlbedici bölgə kimi təqdim edək. Nəzərə alsaq ki, Qarabağ bölgəsinin çox zəngin, füsunkar, təkrarolunmaz təbiəti və tarixi abidələri var, əminəm, Azərbaycanın əsas turizm zonasının birinə çeviriləcək".

Bu bölgəyə turist axını üçün əlverişli coğrafi şərait yaratmaq labüddür. Xudafərin vasitəsilə İrandan, Naxçıvan üzərindən isə Türkiyədən turistlərin gəlməsi mümkün olacaq.

Hazırda Prezidentin sərəncam və tövsiyələrinə əsasən, Dövlət Turizm Agentliyi işğaldan azad edilmiş ərazilərdə turizm inkişaf strategiyası və siyasətini hazırlayır. Söz yox ki, turizm məhsullarının hazırlanması həmin ərazilərdə bu sahənin infrastrukturunun qurulması ilə paralel aparılacaq. Əlbəttə, turistlərin təhlükəsizliyinin təmin olunması başlıca vəzifədir. Əhəlinin geri qayıdışı, yaşayışın və infrastrukturun bərpası ilə paralel olaraq turizm məhsulları da yaradılacaq. Nəqliyyat infrastrukturunun, mülki infrastrukturunun qurulmasına və investisiya qoyulmasına üçün imkanların yaradılmasına artıq start verilib.

Dünya standartlarına uyğun yollar çəkilir, tarixi mədəni və dini abidələr bərpa edilir, hava limanları inşa edilir və s. Şuşada və Daşaltı kəndində turizm sahəsində görüləcək işlər dair konsepsiya hazırlanır. Ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə bu sahədə görüləcək işlər sırasında heftə Qarabağda "dark turizm" de yaradılacaq. "Dark" ingilissə sözüdür, tərcümədə qarantlı deməkdir. Xatırladaq ki, İngiltərədə London Tauer, 1937-ci ildə ABŞ-ın Nyu Cersi ətrafında baş verən gəmi aşması ilə bağlı yer, Krımın Sevastopol şəhərində Böyük Vətən müharibəsi ilə bağlı abidə kompleksi, 1986-cı ildə baş vermiş Çernobıl qəzası, Yaponiyanın Xirosima şəhərindəki "Memorial park", habelə Türkiyənin özündə belə turizmi törənmən edən Çanaqqala şəhəri var.

Dövlət Turizm Agentliyinin sədri Fuad Nağıyev mətbuata açıqlamasında bildirib

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan neftçilərini 20 Sentyabr - Neftçilər Günü

**münasibətilə təbrik edir,
sülh, əmin-amanlıq,
xoş gələcək arzulayır!**

Payız aylarında koronavirusa yoluxmanın daha da artacağı barədə cəmiyyətdə narahat fikirlər var. Yaranmış suallardan biri də məktəblərdə dərslər başlayan zaman sonra vəziyyətin necə olacağıdır. Qeyd edək ki, sentyabrın 22-dən etibarən ilk olaraq ibtidai siniflər, sentyabrın 29-dan isə V-XI siniflər əyani tədrisə başlayacaq.

Yeni tədris ili ilə əlaqədar olaraq uşaqların məktəbə qayıtmağa hazırladığı bir dövrdə virusun ötürülməsini minimuma endirmək üçün tədbirlərin görülməsi hər zamankından daha böyük və həlledici əhəmiyyət kəsb edir. Təhsil naziri Emin Əmrullayev deyib ki, ənənəvi tədrisin davamlı olması üçün vaksin vurdurulmalıdır. Həmin ənənəvi tədrisin bərpasını sevincilə qarşıladığını qeyd edən nazir məktəblərin hansı hallarda bağlanması məsələsinə münasibət bildirib: "Amma biz unutmamalıyıq ki, pandemiya hələ bitməyib. Nə qədər çox vaksin vurdursaq, ənənəvi dərslər o qədər davamlı olar".

Valideynlərdən COVID pasportu tələb edilməyəcək, amma...

Təhsil Nazirliyi ölkə üzrə 85 faizə yaxın təhsil işçisinin peyvənd olunduğunu açıqlayıb. Hazırda müəllimlərin vaksinasiya prosesinin davam etdirildiyi bildirilib: "Artıq ölkə üzrə 85 faizə yaxın təhsil işçisi peyvənd olunub. Bakı şəhəri üzrə bu rəqəm 90 faizdən artıqdır. Ağsənan rayonu və Gəncə şəhəri üzrə isə 95 faizə yaxın təhsil işçisi peyvənd olunub". Əks-göstəriş sertifikatı və immunitet sertifikatı olan təhsil işçiləri də məktəblərə buraxılacaq.

Ənənəvi tədrisin davamlı olması da vaksinasiyadan asılıdır

Hər bir məktəbdə vaksinasiya 80 faizə çatdıqdan sonra tədris əyani formaya keçir. Artıq bu proses 80 faizə çatıb. Amma bu rəqəmlə də kifayətlənmək olmaz.

Bəzi təhsil ocaqlarında sıxlığın yaranması məsələsinə aydınlıq gətirən təhsil naziri ölkəmizdə valideynə övladı üçün həm məktəb, həm də müəllim seçmək hüququnun verildiyini diqqətə çatdırıb: "Valideyn elektron qeydiyyatdan keçdikdən sonra bütün sinifləri sistemdə görür və birinci seçim edən şəxs yeri götürür. Yerlər dolduqdan sonra həmin məktəbdə valideyn yer tapa bilmir və bu da narazılığa səbəb olur. Təbii ki, hər bir məktəbin müəyyən sayda tutum yeri var və o, bitdiyi üçün yer tapmaq olmur. Buna görə də valideynlər başqa məktəbdə övladının təhsili üçün seçim edə bilərlər. Bakı şəhəri üzrə fəaliyyət göstərən məktəblərdə yerlər var". Əhəlinin daha sıx yaşadığı ərazilərdə fəaliyyət göstərən məktəblərdə siniflərdə çox uşaq olduğu da bildirilir. Bunlar obyektiv səbəblərdir. Hər bir uşağın təhsil almaq hüququ var.

Cəmiyyətdə marağ göstərilən suallardan biri də valideynlərdən COVID pasportunun tələb olunub-olunmayacağı ilə bağlı idi. Qeyd edək ki, 2021-2022-ci tədris ilinin təşkilinə dair brifinqdə bu sual cavablandırıldı və belə bir tələb olmadığı söylənildi.

ÜST və UNICEF də Azərbaycanda məktəbləri açmağı tövsiyə edib

Xatırladaq ki, bir müddət əvvəl Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) və UNICEF yüksək təhlükəsizlik tədbirlərini təmin etməklə Azərbaycanda məktəbləri açmağı tövsiyə edib. Bu barədə iki təşkilatın Azərbaycanı nümayəndəliklərinin birgə məlumatında bildirilib.

"ÜST və UNICEF-in bəyan etdiyi kimi, bu tədbirlərə müəllimlər və digər məktəb işçilərinin peyvəndlənməyə əlçatanlığın təmin edilməsi, eləcə də sinif otaqlarının daha yaxşı havalandırılması, siniflərdə daha az şagird sayı, fiziki məsafənin gözlənilməsi, məktəb əməkdaşlarının virusa qarşı mütəməm yoxlanılması və valideynlərin təhlükəsizlik tədbirləri haqqında davamlı məlumatlandırılması kimi tədbirlər vacibdir".

UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Hayskens isə qeyd edib ki, pandemiya məktəblərin qapanmasını uşaqlar üçün böyük mənfəət təşkil edir. Məktəblərin yenidən açılmasında mühüm rol oynayan milli vaksinasiya strategiyasının həyata keçirilməsində yerli tərəfdaşlarımızı dəstəkləyirik".

UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Hayskens isə qeyd edib ki, pandemiya məktəblərin qapanmasını uşaqlar üçün böyük mənfəət təşkil edir. Məktəblərin yenidən açılmasında mühüm rol oynayan milli vaksinasiya strategiyasının həyata keçirilməsində yerli tərəfdaşlarımızı dəstəkləyirik".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 18.09.2021
Ümumi yoluxanların sayı	470985
Yeni yoluxanların sayı	2042
Ümumi sağalanların sayı	430717
Yeni sağalanların sayı	3224
Aktiv xəstə sayı	33988
Bu günkü test sayı	15666
Ümumi ölümlərin sayı	6280
Bu günkü ölümlərin sayı	29

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 aleyhinə aparılan vaksinasiya ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 18.09.2021
Vurulan vaksinaların ümumi sayı	7925249
Bu gün vurulan vaksinaların sayı	61657
1-ci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı	4605958
1-ci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı	17226
2-ci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı	3319291
2-ci mərhələ üzrə vaksinasiya olunanların sayı	44431

Azərbaycan Milli Musiqi Günü

Üzeyir musiqisinin sədaları Şuşa dağlarından hər tərəfə yayıldı

Sentyabrın 18-də ilk dəfə Şuşada Milli Musiqi Günü çərçivəsində Üzeyir bəy Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının konserti keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə iştirak edən nümayəndə heyəti Xalq artisti Bülbülün evini və Nəvəvan bulağını ziyarət edib, tanınmış şuşalılar Nəvəvan, Üzeyir bəy Hacıbəyli və Bülbülün heykəlləri önünə gül dəstələri qoyublar.

Ermenistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarında, o cümlədən Şuşada uzun illər tarixi, mədəni abidələrimiz dağıdılıb, ev-muzeyləri qarət edilmiş, onların arasında Üzeyir bəy Hacıbəylinin, Xurşidbanu Nəvəvanın, Bülbülün Şuşadakı büstləri də var. Güllənmiş bu büstlər erməni vandalizminin şahididir. Prezident İlham Əliyev hələ Vətən müharibəsindən öncə qeyd etmişdi ki, ərazi bütövlüyümüz bərpa edildikdən sonra Üzeyir bəy Hacıbəylinin, Nəvəvanın, Bülbülün büstləri Şuşaya qaytarılacaq. Azərbaycan Prezidentinin bu sözləri artıq reallığa çevrilib. Həmin dəhşətli şəxsiyyətlərin büstləri Şuşada yenidən əvvəlki yerlərində qədim Azərbaycan şəhərinə gələn qonaqları salamlayır.

Azad Şuşa şəhərində görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəli də ucaldılıb. Xatırladığı ki, 1985-ci ildə Üzeyir bəy Hacıbəylinin 100 illik yubileyi münasibətilə Şuşada bəstəkarın heykəli ucaldılmışdı. Heykəltəraş Əhməd Salıqov tərəfindən hazırlanan abidə 1992-ci ildə Birinci Qarabağ

müharibəsi zamanı erməni vandalizminə məruz qalaraq tamamilə məhv edilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq bəstəkarın yeni heykəli hazırlanıb. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə bürüncdən hazırlanan heykəl Şuşa şəhərində öz əvvəlki yerində ucaldılıb. Abidə heykəltəraşlar Aslan Rüstəmov, Teymur Rüstəmov, Mahmud Rüstəmov tərəfindən hazırlanıb.

Hər il dahi Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunan tədbir, bu dəfə Şuşada, onun heykəlinin ucaldığı parkda təşkil edildi.

Tədbiri açan Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov bildirdi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin fərmalarına əsasən, 1995-ci ildən hər il ölkəmizin müxtəlif bölgələrində keçirilən Milli Musiqi Günü bu il Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin dəmir iradəsi və Müzəffər Ordumuzun

rəşadəti sayəsində Şuşada təşkil olunub: "Bu gün keçirilən tədbirin xüsusi əhəmiyyəti var. Milli Musiqi Günü müxtəlif vaxtı ilə erməni vandalizminin dağıtdığı və bu il avqustun 29-da Prezidentimizin iştirakı ilə açılışı olan Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunan tədbir, bu dəfə Şuşada, onun heykəlinin ucaldığı parkda təşkil edildi.

Tədbiri açan Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov bildirdi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin fərmalarına əsasən, 1995-ci ildən hər il ölkəmizin müxtəlif bölgələrində keçirilən Milli Musiqi Günü bu il Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin dəmir iradəsi və Müzəffər Ordumuzun

rəşadəti sayəsində Şuşada təşkil olunub: "Bu gün keçirilən tədbirin xüsusi əhəmiyyəti var. Milli Musiqi Günü müxtəlif vaxtı ilə erməni vandalizminin dağıtdığı və bu il avqustun 29-da Prezidentimizin iştirakı ilə açılışı olan Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunan tədbir, bu dəfə Şuşada, onun heykəlinin ucaldığı parkda təşkil edildi.

qı sənətimizin bənzərsiz nümunələrini təqdim ediblər.

Qeyd edək ki, 18 sentyabr dahi bəstəkar, Azərbaycan professional musiqi sənətinin banisi, musiqişünas-alim, Şərqi ilk operanın müəllifi kimi tanınan, ictimai xadim Üzeyir bəy Hacıbəylinin anadan olmasının 136-cı ildönümü təam olur. Azərbaycan dahi bəstəkarı Üzeyir bəy Hacıbəylinin dünyaya göz açdığı gün ölkəmizdə Milli Musiqi Günü kimi qeyd edilir. Görkəmli bəstəkarın anadan olduğu gün həm də Üzeyir bəy Hacıbəyliyə həsr olunmuş Beynəlxalq Musiqi Festivalının açılışı ilə əlamətdardır. Sentyabrın 18-dən başlayaraq 24-dək davam edəcək Üzeyir bəy Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalının zəngin proqramında Azərbaycanın bədii kollektivləri, solistləri ilə yanaşı, ABŞ və Polşadan dəvət olunmuş musiqiçilərin də çıxışları yer alır. Bundan əlavə, 44 günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandanın qətiyyəti, ordumuzun şücaət nəticəsində tarixi ədalət bərpa edildikdən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamı ilə Şuşa şəhərinin Azərbaycanın Mədəniyyət Paytaxtı elan olunması nəzərə alınaraq, bu il festivalın ilk konsertlərindən biri də Şuşa şəhərində keçirilib.

Şuşa Üzeyir musiqisi üçün çox darıxmışdı. Nəhayət, o gün də gəlib çatdı, azad Şuşada Azərbaycan professional musiqi sənətinin banisi, dahi bəstəkar Üzeyir bəy Hacıbəylinin ölüm ətərləri yenidən səsləndirildi. Şuşanın dağlarından Üzeyir musiqisinin sədaları hər tərəfə yayıldı.

Daha sonra Fikrət Əmirov adına Mahni və Rəqs Ansamblının Xalq Çalğı Aletləri Orkestrinin ifasında Üzeyir bəy Hacıbəyli, Vəlif Adıgözəlov, Süleyman Ələsgərov və digər bəstəkarların əsərləri səsləndirilib. Xalq artisti Mənsun İbrahimov, Əməkdar artistlər Qoçaq Əsgərov, Anar Şuşalı, Nərgiz Kərimova, Arzu Əliyeva və digər ifaçılar milli musi-

Dahi bəstəkar Üzeyir bəy Hacıbəylinin xatirəsi anılıb

Milli Musiqi Günü münasibətilə sentyabrın 18-də mədəniyyət və incəsənət xadimləri Fəxr xiyabında Üzeyir bəy Hacıbəylinin və digər musiqi xadimlərinin məzarlarını ziyarət ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mərasimdə mədəniyyət naziri Anar Kərimov, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə, Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının rektoru, Xalq artisti Siyavuş Kərimi və başqaları iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçılarının musiqi bayramı münasibətilə təbrik edən A.Kərimov bildirdi ki, 18 sentyabr sadəcə musiqisevərlərin deyil, həm də bütün Azərbaycan xalqının bayramıdır: "Bu gün mədəniyyətimizin ən əlamətdar günlərindən birini yaşayırıq. Yadımdadır, keçən il burada qeyd etdik ki, gələcək bu gün Şuşamızda keçirəcək. Şükürlər olsun ki, biz bu günü görə bildik. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz Şuşanı düşməndən azad etdi. Mən bir daha Vətən müharibəsində canlarından keçən şəhidlərimizə Allahdan rəhmət, qazilərimize şəfa diləyirəm. Bu gün Üzeyir Hacıbəylinin ruhu şadıddır."

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə çıxışında Üzeyir

bəy Hacıbəylinin musiqi dahisi kimi mədəniyyət tariximizdə rolunu qeyd edərək onu Şərqi Mənsun İbrahimovun musiqisi ilə təbrik etdi. "Bu gün dahi Üzeyir bəyimizin doğum gününü məhz Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd edirik. Zəfərimizdən sonra ilk dəfədir Milli Musiqi Günü müxtəlif vaxtı ilə erməni vandalizminin dağıtdığı və bu il avqustun 29-da Prezidentimizin iştirakı ilə açılışı olan Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunan tədbir, bu dəfə Şuşada, onun heykəlinin ucaldığı parkda təşkil edildi.

Mənsun İBRAHİMOV: "Şuşada hər zaman "Qarabağ şikəstəsi", Üzeyir bəy in əsərləri səslənib"

"Bu gün dahi Üzeyir bəyimizin doğum gününü məhz Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd edirik. Zəfərimizdən sonra ilk dəfədir Milli Musiqi Günü müxtəlif vaxtı ilə erməni vandalizminin dağıtdığı və bu il avqustun 29-da Prezidentimizin iştirakı ilə açılışı olan Üzeyir bəy Hacıbəylinin ad günündə qeyd olunan tədbir, bu dəfə Şuşada, onun heykəlinin ucaldığı parkda təşkil edildi.

Bu sözləri sentyabrın 18-də AZƏRTAC-a açıqlamasında Üzeyir bəy Hacıbəyli XIII Beynəlxalq Musiqi Festivalında iştirak etmək üçün Şuşaya gələn Xalq artisti Mənsun İbrahimov söyləyib. Xalq artisti bildirdi ki, biz buna görə ordumuza, şəhidlərimizə, qazilərimize, Ali Baş Komandanımıza borcluuyq: "Çünki bu qürur, bu bayramı bizə onlar yaşatdılar. Bura gələn hər kəs görür ki, igidlərimiz Cıdır düşündən, qayalardan necə dırmaşmış bu şəhəri azad ediblər, Şuşanı öz tarixi sahiblərinə qaytarıblar. Bundan sonra biz burada əbədi yaşayacağıq. Burada hər zaman çal-çağır olub, hər zaman muğam səslənib, Qarabağ şikəstəsi səslənib, Üzeyir bəy in əsərləri səslənib. Bu gün də Leyli-Məcnun səslənəcək, "Qarabağ şikəstəsi" səslənəcək. Bundan böyük qürur hissi ola bilməz, Allah dövlətimizi daim var eləsin."

"Şuşanın girişində bayraqlarımızı görürük, türk bayrağı ilə qoşa dalğalanır və hər zaman bir millət olaraq bu qardaşlığı davam etdirəcəyik. Musiqiçilərimizi, xalqımızı təbrik edirəm. Hər kəsə gözəyadlılığı veririk ki, bu gün biz artıq azad Şuşadayıq", - deyərək əlavə etdi.

Milli Musiqi Günü münasibətilə Bakı Musiqi Akademiyasının qarşısında təntənəli tədbir keçirilib

Sentyabrın 18-də Üzeyir bəy Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının qarşısında Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin banisi Üzeyir bəy Hacıbəylinin doğum gününə və Milli Musiqi Gününa həsr olunmuş təntənəli tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət qurumlarının və ictimai təşkilatların nümayəndələri, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, musiqisevərlər iştirak ediblər.

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov musiqi bayramı münasibətilə tədbir iştirakçılarını təbrik edərək vurğulayıb ki, hər il olduğu kimi, bu il də dahi bəstəkarın doğum gününü ölkəmizdə geniş şəkildə qeyd edirik. Xalqımızın musiqi mədəniyyəti tarixində Üzeyir bəy Hacıbəylinin böyük rol oynadığını söyləyən nazir görkəmli bəstəkarın Azərbaycanın dilbər güşələrində olan Şuşa şəhərində dünyaya göz açmasının xüsusi əhəmiyyəti daşdığına qeyd edib. Vurğulanıb ki, Üzeyir bəy Azərbaycan mədəniyyətində köklü dönmüş yaratmış bəstəkarıdır. Böyük bəstəkarın doğum gününün bayram kimi qeyd edilməsi ənənəsinin əsasını Ulu Öndər Heydər Əliyev qoyub. Ümummilli Liderimizin 1995-ci ildə - dahi bəstəkarın anadan olmasının 110 illik yubileyi ərəfəsində imzaladığı fərmanla hər il sentyabrın 18-i ölkəmizdə Milli Musiqi Günü kimi qeyd olunur. Artıq neçə ildir, xalqımız bu bayramı qeyd edir.

Vurğulanıb ki, bu il Milli Musiqi Günü 44 günlük Vətən müharibəsindən fərqli keçirilib. Belə ki, əvvəlki illərdən fərqli olaraq, Şuşa şəhərində torpaqlarımız düşmən tapdağından azad olub və Üzeyir bəy in əsərləri bu gün doğulduğu doğma Şuşa şəhərində səslənir.

Bildirilib ki, Heydər Əliyevin mədəniyyət xadimlərinə göstərdiyi qayğının davamı kimi Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın qayğısı da

göz qabağındadır. Bu qayğının nəticəsi olaraq Üzeyir bəy Hacıbəylinin yubileyi bir neçə dəfə UNESCO səviyyəsində qeyd edilmiş, 2009-cu ildən etibarən Heydər Əliyev Fondu Mədəniyyət Nazirliyi ilə birgə Azərbaycanda Üzeyir bəy Hacıbəyli adına festival keçirir.

Qeyd olunub ki, Üzeyir bəy in qoyduğu ənənələrə sadıq qalaraq musiqimizi inkişaf etdirməli, onu yad təsirlərdən qorumalıyıq. Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli bu il rəhbəri olduğu təhsil ocağının 100 illiyinə qeyd olunduğuna diqqət çəkərək söyləyib ki, 1927 Azərbaycan musiqisi, istərsə də bu ali təhsil ocağı Üzeyir bəy in adı ilə bağlıdır. Üzeyir bəy Hacıbəylinin musiqimizin inkişafındakı xidmətlərini qeyd edən rektor deyib ki, Üzeyir bəy bütün zamanlarda musiqi ictimaiyyəti və insanların qəlbində daim yaşayacaq. Rektor bulki musiqi bayramı çərçivəsində azad Şuşada da tədbir və konsert proqramlarının təşkil edilməsinə sevinc və fərəh hissi ilə qarşıladığını qeyd edib.

Xalq artisti dahi bəstəkarın zəngin həyat və yaradıcılığında söhbət açdı, milli Azərbaycan musiqisinin inkişafında Üzeyir bəy Hacıbəyli məktəbinin rolunu xüsusilə vurğulayıb.

Sonra Müdafiə Nazirliyinin Nümunəvi və Əlahiddə Hərbi Orkestrinin və Azərbaycan Dövlət Xor Kapellasının ifasında klassik musiqi nümunələri təqdim olunub.

Milli Konservatoriyada Üzeyir Günü qeyd edilib

Azərbaycan Milli Konservatoriyasında 18 sentyabr - Milli Musiqi Günü münasibətilə konsert proqramı təqdim olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konsertdən əvvəl çıxış edən konservatoriyanın rektoru, Xalq artisti Siyavuş Kərimi Milli Musiqi Günüün əhəmiyyətindən söhbət açıb.

O, bu günün dahi bəstəkar Üzeyir bəy Hacıbəylinin adı ilə bağlı olduğunu söyləyib. Görkəmli bəstəkarın zəngin həyat və yaradıcılığında danışmaqla yanaşı, onun milli Azərbaycan musiqisinin inkişafındakı xidmətlərini xüsusi qeyd edib. Bildirib ki, bu bayram tədbiri bu il ölkəmizdə yeni ab-havadə qeyd olunur. 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımız düşmən tapdağından azad olub və Üzeyir bəy in əsərləri bu gün doğulduğu doğma Şuşa şəhərində səslənir.

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov bayram münasibətilə musiqisevərləri təbrik edib, festivalın əhəmiyyətindən, bu tədbirin ölkəmizin dünyada musiqi diyarı kimi tanınmasında rolundan bəhs edib. "Çox sevinirik ki, bu gün musiqi gününü qeyd edəndə doğma Qarabağımız, Şuşamız azaddır. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordumuz bu sevinci bizə yaşadı. Bu gün bu festival Şuşada da qeyd edilir. Beləliklə, Üzeyir bəy in di-

gər Şuşadan olan görkəmli mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin ruhları şadıddır", - deyərək nazir vurğulayıb.

Festivalın konsertlərinin Ağdamda, Gəncədə də təşkil ediləcəyini bildiren nazir deyib: "Artıq biz Şuşada - mədəniyyətimizi paytaxtında "Xarıbülül" Musiqi Festivalını və "Vaqif Poeziya Günü"ni keçirmişik. Gələn ildən Üzeyir bəy Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalının da böyük bir hissəsini Şuşada keçirəcəyik. Beləliklə, Azərbaycan mədəniyyətini, Üzeyir bəy Hacıbəyli mirasını və ölməz əsərlərini bir daha dünyaya təqdim edəcəyik."

Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyli deyib ki, bu il

bu bayramı başqa bir əhvali-ruhiyyədə keçiririk: "Üzeyir bəy musiqisi hər zaman bizimlədir. Onun yaratdığı bütün zamanlarda yaşayacaq. Musiqimizin uğurları Üzeyir bəy ilə bağlıdır. Azərbaycan musiqisinin bu səviyyəyə gəlib çatması onun düşüncəsinin və yaradıcılığının bütünüdür. Üzeyir bəy hər yerdə var və onun əsərləri hər zaman sevilə-sevilə dinlənir."

Sonra musiqi proqramı təqdim edilib. Azərbaycan Milli Konservatoriyası Xalq Çalğı Aletləri Orkestrinin müşayiəti ilə Əməkdar artist Teyyar Bayramov, xanəndələr Rəvanə Əmiraslanova və Aytan Məhərrəmovanın ifasında "Qarabağ şikəstəsi" səsləndirilib.

Yeni dərs ili qarşısında

Ağstafanın sərhəd kəndlərində məktəblər yeni dərs ilinə hazırdır

Ağstafa rayonu Ermənistanla 16 kilometr həmsərhəddir. Ötən illər ərzində düşmənlə üz-üzə dayanmış Köhnəqışlaq, Yadullu və Tatlı kəndlərinin sakinləri öz ata-baba yurdlarını tərk etməmiş, düşmənlə güllələri altında gündəlik işləri ilə məşğul olmuşlar. Hər üç kəndin sakinləri Azərbaycan Ordusunun gücünü güvənərkən gec-tez ədalətli zəfər çalacağına inanmışlar və 44 günlük Vətən savaşını göstərdi ki, onların bu inamı əbəs deyilmiş.

Köhnəqışlaq kəndində 190 ev var. 103 hektar pay torpağı ilə təmin edilən kənd əhalisi əsasən əkinçilik və heyvandarlıqla məşğul olur. Onu da qeyd edək ki, kənd Qarabağ müharibəsi başlayan 15 şəhid verib.

Kənddə 35 yaşlı uşaq bağçası, ATS, klub, kitabxana, polis məntəqəsi fəaliyyət göstərir. Kəndin yolu da yenidən qurulub. Bundan əlavə, kənddə 5 arthouse qurucusu qazılıb. Kənd məktəbi isə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və yardımı ilə 2017-ci ildə tikilib. Məktəbdə tədrisin yüksək səviyyədə təşkil olunması üçün bütün şərait var. Müasir laboratoriyalar, fənn kabinetləri, idman zalı, bufet şagirdlərinin ixtiyarındadır.

Rayon təhsil şöbəsinin yeni dərs ilinə başlaması ərəfəsində ən çox diqqət yetirdiyi sərhəd kəndlərindəki məktəblərdə. Bu günlər şöbənin, eləcə də rayon gənclər və idman idarəsinin rəhbərliyi

sərhəd kəndlərində yerləşən tədris ocaqlarının yeni dərs ilinə hazırlığının vəziyyəti ilə tanış olmuşlar.

Sabir ƏLİYEV,
"Azerbaycan"

Gəncədə Bilik Günü münasibətilə tədbir keçirilmişdir

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin və Təhsil İdarəsinin təşkilatçılığı, Gəncə İş Adamları İctimai Birliyinin dəstəyi ilə 15 Sentyabr - Bilik Günü münasibətilə 18 nümrəli tam orta məktəbdə bir qrup valideynlə görüş keçirilmişdir.

Görüşü ŞİH başçısının birinci müavini Səməd Tomuyev açaraq Bilik Günü münasibətilə

bu tədbir iştirakçılarını təbrik edərək bildirmişdir ki, Azərbaycanda dövlət səviyyəsində

olan diqqət və qayğıçılıq nəticəsində bu gün təhsilimiz keyfiyyətcə yeni inkişaf mərhələsinə qovmuşdur.

Sonra Gəncə İş Adamları İctimai Birliyinin sədri Zəfər Məmmədov və şəhər təhsil idarəsinin rəisi Anar Qədiməliyev təhsilimizdəki nailiyyətlərdən danışmış və pedaqoji kollektivləri və şagirdləri 15 Sentyabr - Bilik Günü münasibətilə təbrik etmişlər.

Sonda bir qrup azərbaycanlı ailələrin məktəbli övladlarını dərs ləvazimatları hədiyyəyə olumuşdur.

S.ƏLİYEV,
"Azerbaycan"

Regionlarda yeni məktəb binaları tikilir

Əvvəlki 1-ci səh.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə ayrılan vəsait hesabına Qobustan rayonunun ən iri yaşayış məntəqələrindən olan Sündü kəndində Ş.Şikarov adına tam orta məktəb üçün yeni bina inşa edilir. İkimərtəbəli bina 360 şagird yerlikdir. Müasir arxitektura üslubunda inşa edilən məktəb binasında tədrisin yüksək səviyyədə aparılması üçün hər cür şərait yaradılacaq. Artıq binada hörgü işləri başa çatıb, son tamamlanma işləri gedir.

Ağsu rayonunun iri yaşayış məntəqələrindən olan Ərəbuşağ kəndində də tam orta məktəb üçün yeni bina inşa olunur. Tədris ocağı Təhsil Nazirliyinin sifarişli inşa edilir. Zirzəmi və iki mərtəbədən ibarət olan bina 360 şagird yerlikdir. Burada da təhsilin müasir tələblər səviyyəsində aparılması üçün bütün lazımi şərait yaradılacaq. İstilik sistemi ilə təchiz ediləcək tədris ocağında 30-dək sinif otağı, xüsusi avadanlıqlarla təmin edilən laboratoriyalar, qış idman zalı fəaliyyət göstərəcək. Heyətyanı sahədə futbol, voleybol meydanları, habelə müxtəlif idman avadanlıqlarından ibarət meydanca qurulacaq. 3996 kvadratmetr ərazisi olan tədris ocağının tikintisi və idman meydançasına aid olmayan sahəsində park salınacaq. Bu da ərazinin, demək olar ki, yarısını əhatə edəcək. Parkın su təchizatı üçün artesian quyusunun qazılması da nəzərdə tutulub. Hazırda işlər sürətlə davam etdirilir. Tədris ocağı cari ilin sonunadək başa çatdırılacaqdır.

İsmayilli rayonunun Sumağallı kəndində 42 ildən artıq istifadədə olan, son illər çoxlu şagird sıxlığı ilə üzlənən məktəb binası həm də istismara yararsız olduğundan Təhsil Nazirliyinin sifarişli burada müasir standartlara cavab verən yeni orta məktəb binası tikilir. Layihəyə əsasən, məktəbdə təhsilin yüksək səviyyədə təşkil məqsədilə bütün lazımi şərait yaradılacaq. 264 şagird yerlik ikimərtəbəli binada 14 sinif otağı, fənn kabinetləri, kompüter otağı, laboratoriyalar, akt və idman zalı, yeməkhana olacaq. Habelə idmanın müxtəlif növləri üzrə açılacaq meydanca qurulacaq. Kənd məktəbi üçün təzə binanın inşasına öten ilin noyabr ayında başlanılıb. Binanın bu ilin sentyabr ayında başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Lənkeran rayonunun ucqar dağlıq ərazisində yerləşən Gəgiran kənd tam orta məktəbi üçün tikilmiş 264 yerlik yeni tədris binası isə artıq istifadəyə verilib.

Respublikamızda ənənəvi məktəb binalarının tikintisi ilə yanaşı, modul tipli məktəblərin quraşdırılması da sürətlə davam etdirilir. Beləliklə, dövlət başçısının göstərişinə uyğun olaraq, regionlarda modul tipli məktəblərin quraşdırılması sürətləndirilir. Ölkəmizin şimal bölgəsində, ucqar ərazilərdə, xüsusilə dağ kəndlərində modul tipli məktəblərin tikintisi layihəsi yaxın iki il ərzində başa çatdırılmalıdır.

Ölkəmizin şimal bölgəsində Quba rayonunun Kuntxirt kəndində 20 şagird yerlik yeni modul tipli məktəb artıq quraşdırılıb. Sakinlərin və təhsil ekspertlərinin fikri nəzərə alınmaqla, 1968-ci ildən istismarda olan məktəb binası tamamilə yararsız və istifadəsiz hala düşüyündən quraşdırılmış modul tipli tədris ocağı yeni ders ilində şagirdlərin istifadəsinə verilecək. Dörd sinif, müəllimlər otağı və yeməkhana olan ibarət olan məktəb mərkəzləşdirilmiş istilik sistemi ilə təchiz olunub. Yeni məktəbdə ibtidai siniflərin şagirdləri təhsil alacaq. Ümumilikdə, Qubada 24 modul tipli məktəb var ki, bunlardan 8-i öten il quraşdırılıb.

Qubanın Birinci Nüdədi kəndindəki 792 şagird yerlik məktəb binası istismara tam

hazırdır. Zərdabi qəsəbəsində isə 850 yerlik təhsil ocağının inşası davam etdirilir. Yaxın günlərdə rayonun Digah kəndində 350 şagird yerlik müasir tipli yeni məktəb binasının tikintisinə başlanılacaq.

Bərdə rayon Məşədiibəli kənd ibtidai məktəbi üçün də yeni modul tipli bina quraşdırılıb. Binanın tikinti-quraşdırma işləri Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında təhsil infrastrukturunun inkişafı ilə əlaqədar əlavə tədbirlər haqqında" 2020-ci il 8 avqust tarixli sərəncamı ilə ayrılan vəsait hesabına həyata keçirilib. 20 şagird yerlik məktəb binası 5 sinif otağı, müəllimlər otağı və sanitariya qovşağından ibarətdir. Məktəb lazımi inventar və avadanlıqlarla tam təmin edilmişdir. Həyət abadlaşdırılıb, səkilərə və meydanca asfalt döşənib.

Məlumat üçün bildirik ki, modul tipli məktəblərin üstünlüyü onların azməsrəfli olması, qısa müddət ərzində istənilən relyefdə quraşdırılması, asan daşınması, sinif otaqlarının sayının şagirdlərin sayına uyğun olaraq rahatlıqla azaldılıb-artırılmasıdır. Modul tipli məktəblərin tikintisində əsasən yerli istehsal məhsullarından istifadə edilir.

İctimaiyyəti məmnun edən həm də odur ki, cari ildən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə məktəb tikintisinə start verilecəyi bildirilir. Artıq Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində salınan "Ağılı kənd" layihəsi çərçivəsində müasir tipli ümumtəhsil ocağının tikintisinə başlanmışdır.

Rehman SALMANLI,
"Azerbaycan"

Güney-Zağalı su anbarı ətrafında ekoloji aksiya keçirilib

"AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) törəmə müəssisəsi "Daşkəsen Demir Filiz" (DDF) MMC-nin təşəbbüsü, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) dəstəyi ilə Daşkəsen rayonunda yerləşən Güney-Zağalı su anbarının ətrafında ekoloji aksiya keçirilib.

Güney-Zağalı su anbarı Daşkəsen şəhərindən 8 kilometr cənubda, Xoşbulaq və Zağalı kəndlərinin arasında - Qoşqarçay dərəsində yerləşir. Qoşqarçay və Hamamçayın suyu ilə qidalanan su anbarı 1959-cu ildə layihələndirilmiş, 1969-cu ildə inşası başa çatdırılmışdır. Su anbarı Azərbaycan Dağ-Mədən Filizsəfərləri Kombinatının Safələndirici fabrikində nəm üsulla konsentrat istehsalı üzrə texniki suya tələbatın ödənilməsi məqsədilə inşa edilmişdir. Qeyd edilən dövrdə illik 1 milyon ton

konsentratın istehsalı üçün su anbarından 3 milyon kubmetr həcmində su təchiz edilirdi. Gələcəkdə nəzərdə tutulan illik 1.2 milyon ton konsentratın istehsalı üçün su anbarından təchiz ediləcək sərfiyyat 3.6 milyon kub metr təşkil edəcək. Hazırda DDF MMC-nin balansında olan hövzənin ümumi su həcmi artırılmalı və su ehtiyatının mühafizəsi üçün müvafiq tədbirlər görülür. Su ehtiyatının daha səmərəli istifadəsi məqsədilə Güney-Zağalının deqradasiyaya məruz qalmış infrastrukturunu yenidən qurulur.

18 Sentyabr Beynəlxalq Sahilyanı Təmizlik Gününe həsr edilmiş aksiya çərçivəsində "AzerGold" QSC və ETSN-nin əməkdaşlarının iştirakı ilə su hövzəsinin ətrafı müxtəlif məişət tullantılarından təmizlənilib, tullantılar çeşidlənərək təkər emalə yönləndirilib. Bununla yanaşı, əraziyə ətraf mühitin mühafizəsinə dair maarifləndirici lövhələr yerləşdirilib.

Tədbirin əsas məqsədi su hövzələrində təmizliyə riayət olunmasını təbliğ etmək, sahilələri ərazilərin tullantıların zibilənməsinin qarşısını almaq və təbiətin qorunmasına töhfə verməkdir.

Aksiya çərçivəsində həmçinin balıq növlərinin təbii populyasiyasının artırılması məqsədilə su hövzəsinə yerli şaraitə uyğun olaraq qızılqanlı forel körpələri buraxılıb. Balıqların suya buraxılması mərasimində ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev və "AzerGold" QSC-nin İdarə Heyətinin sədri Zakir İbrahimov, DDF MMC-nin baş direktoru Oqtay Məmmədov iştirak edib.

Beynəlxalq Sahilyanı Təmizlik Günü su hövzələri sahillərinin tullantılardan təmizlənməsinə yönəlmə irimiyətli aksiyaların keçirildiyi təqvimdir. Son 30 il müddətində dünyanın 100-dən çox ölkəsi hər il bu günü qeyd edir. Bu məqsədlə bütün dünya üzrə on minlərlə insan könüllü olaraq yaşadığı ərazilərin sahillərini tullantılardan təmizləyir.

Beynəlxalq aləm

Almaniya parlament seçkiləri ərəfəsində

AFR-in yeni kansleri kim olacaq

Sentyabrın 26-da Almaniya seçkilərini gətirəcək parlament seçkilərinin gününə yaxınlaşdıqca, orada gələcək hökumət koalisiyasının perspektivləri də bir o qədər fəal müzakirə edilir. Partiyaların heç birinin 30 faiz səs qazanmayacağı halda yeni koalisiyanın formalaşdırılması üçün 3, bəlkə də 4 siyasi qüvvənin razılığı tələb olunacaq. Bu, hansı partiyalar olacaq və kim - mühafizəkarlar, yaxud sosial-demokratlar lider rolunu öz üzərlərinə götürəcəklər? Hələ ki, bunu yalnız ehtimal etmək olar.

YouGov tədqiqat şirkətinin dərc etdiyi sorğunun nəticələrinə görə, əgər ümumi səsvermə bu gününə baş tutsaydı, nəticə belə olardı: Almaniya Sosial-Demokrat Partiyası (ASDP) - 25 faiz, Xristian-Demokratik və Bavariya Xristian-Sosial İttifaqlarından (XDI və XSI) olan mühafizəkarlar - 20 faiz, "Yaşillər" partiyası - 15 faiz səs. Nisbətən kiçik partiyalardan Bundeştaqda yəqin ki, Azad Demokratik Partiya (ADP, 10 faiz), "Almaniya üçün alternativ" (11 faiz) və "Solçular" (8 faiz) yer alacaq. Rəqəmlər dəyişə bilər, lakin bütün sorğular göstərir ki, bu dəfə də birpartiyalı, nə də əvvəllər olduğu kimi, ikipartiyalı hökumət yaratmaq mümkün olacaq. Deməli, yaxın 5 ildə Almaniyanı hansı koalisiyanın idarə edəcəyi sualının cavabı hələ açıq qalır.

2005-ci ildə XDI ilə ASDP arasında ilk hökumətin formalaşdırılması üçün danışıqlar iki ay vaxt aparmışdısa, bu dəfə Angela Merkel çətin ki, postunu yerli kanslere belə tez ötürə bilsin. Çox güman ki, Merkel hökumətin sədri kürsüsündə ən azı Miladadək qalacaq. Məsələn, keçən dəfə XDI, XSI və ASDP arasında koalisiya müqaviləsi 2017-ci ilin sentyabr seçkilərindən təxminən yarım il sonra imzalanmışdı.

Seçkilər yaxınlaşdıqca siyasi debatlar "sarı", "qırmızı", "yaşıl", "qara" sözləri də bir o qədər tez-tez səslənir. Bu, mümkün koalisiyaları tanımaq üçün mübarizə aparacağı bildirir. Digər variantlarda isə kiçik partiyaların özünü mübarizə aparmayacağı. Onu da qeyd edək ki, kiçik partiyalar hökumətin formalaşdırılmasında əsas rolunu oynayaraq, koalisiya sazişinin ən yaxşı şərtlərini əldə etmək üçün bütün səylərdən istifadə edəcəklər. Demək, danışıqlar aylarla uzana bilər.

formalaşdırıla biləcəkləri hələ sual altındadır. Belə ki, ASDP-nin hökuməti formalaşdırmaq üçün mandat əldə etmək şansının daha çox olduğunu nəzərə alsaq, bu halda XDI-ni koalisiya üçün kiçik tərəfdar roluna gözləyir. "Mən koalisiyaya kiçik tərəfdar kimi daxil olmaq istəmirəm" deyən mühafizəkarların namizədi Armin Ləşet səslərin əksəriyyətini qazanmaq və kansler postuna öz namizədliyini irəli sürmək hüququ əldə etmək üçün mübarizə aparmayacağı bildirir. Digər variantlarda isə kiçik partiyaların özünü mübarizə aparmayacağı. Onu da qeyd edək ki, kiçik partiyalar hökumətin formalaşdırılmasında əsas rolunu oynayaraq, koalisiya sazişinin ən yaxşı şərtlərini əldə etmək üçün bütün səylərdən istifadə edəcəklər. Demək, danışıqlar aylarla uzana bilər.

Seçkilər yaxınlaşdıqca siyasi debatlar "sarı", "qırmızı", "yaşıl", "qara" sözləri də bir o qədər tez-tez səslənir. Bu, mümkün koalisiyaları tanımaq üçün mübarizə aparacağı bildirir. Digər variantlarda isə kiçik partiyaların özünü mübarizə aparmayacağı. Onu da qeyd edək ki, kiçik partiyalar hökumətin formalaşdırılmasında əsas rolunu oynayaraq, koalisiya sazişinin ən yaxşı şərtlərini əldə etmək üçün bütün səylərdən istifadə edəcəklər. Demək, danışıqlar aylarla uzana bilər.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azerbaycan"

Türkiyə tərəfi "MED 9" zirvə toplantısının bəyannaməsinə kəskin etiraz edib

"Avropa İttifaqına üzv olan doqquz ölkə (Fransa, Cənubi Kipr, Xorvatiya, İspaniya, İtaliya, Malta və Portuqaliya) tərəfindən sentyabrın 17-də Afinada keçirilən "MED 9" zirvə toplantısında qəbul olunmuş orta bəyannamədə Şərqi Aralıq dənizi, Kipr və qanunsuz miqrasiyaya aid müddəalar əvvəlki illərdə olduğu kimi, qərəzlidir, həqiqəti əks etdirmir və realıqdan uzaqdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Tanju Bilgic mövzu ilə bağlı açıqlamasında ifadə edərək sözügedən sənədə kəskin etirazını bildirdi.

Nazirliyin rəsmisi vurğulayıb ki, sözügedən bəyannaməni imzalayan Avropa İttifaqı ölkələrini həmrəylik adı altında Yunanıstan və Cənubi Kiprin arxasında kor-koranə gedərək birtərəfli və tərəfəks mövqə sərgiləməkdən çəkinməyə dəvət edir.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatına sədrlik Özbəkistana keçib

Beynəlxalq Uşaq Fondu (UNICEF) BMT-nin rəhbərliyinə müraciət edərək təcili sürətdə Əfqanıstan uşaqları üçün humanitar yardım ayırmağa çağırır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, UNICEF-in hesablamalara görə, bu gün Əfqanıstanda 10 milyon uşağın təcili olaraq humanitar yardıma ehtiyacı var. Əfqanıstandan eza-miyyətdən qaçıran təşkilatın nümayəndəsi Sem Mort bildirib ki, bu ölkədə uşaqlar qida, su, dərman preparatları, tibbi xidmət çatışmazlığından əziyyət çəkirlər. Uşaqların təhsil, tərbiyəsi və asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi məsələlərindən isə ümumiyyətlə söhbət gedə bilməz. Uşaqlar neinki COVID-19 virusuna qarşı, adi xəstəliklərə qarşı peyvəndlərdən belə məhrum olurlar. Xəstələnen uşaqlar tibbi yardımın olmaması səbəbindən ölürlər.

BMT-nin Çağırışlarının üçü alı komissarı Filippo Grandi bildirib ki, yaxın günlərdə Əfqanıstana humanitar yardım göndərməyə, əhalinin vəziyyəti olduqca pisləşəcək. Bundan ən çox əziyyət çəkən isə uşaqlar olacaq. Onun sözlərinə görə, Əfqanıstanı bu vəziyyətə salanlar beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidirlər. Dünyanın gözü qarşısında uşaqlar məhv olur.

məsi, qlobal və regional məsələlər ətrafında geniş müzakirələr aparılıb.

Zirvə görüşündə ŞƏT-ə sədrlik 2020-2021-ci illərdə Özbəkistana keçib. Təşkilatın zirvə görüşü 2021-ci ildə Özbəkistanda keçiriləcək. Azərbaycan ŞƏT-də dialoq üzrə tərəfdar qismində çıxış edir.

NEFTÇİLƏR GÜNÜ

Neftçilər Günü münasibətilə neft sənayesi işçilərinə,
dost və qardaş Azərbaycan xalqına daha böyük uğurlar arzulayırıq.

TEKFEN İNŞAAT

Rza Deqqəti Nizami Gəncəvinin ermənilər tərəfindən dağıdılmış büstü barədə paylaşım edib

Azərbaycan əsilli tanınmış fransız fotojurnalist Rza Deqqəti öz sosial media hesabında dahi şair Nizami Gəncəvinin ermənilər tərəfindən dağıdılmış büstü barədə paylaşım edib.

Bu barədə AZƏRTAC-ə ADA Universitetindən məlumat verilib. Məşhur fotoqraf öz paylaşımında tarixi faktlara istinad edərək, XVII əsrdə yaşamış fransız şərqşünas Barthelemy d'Herbelot de Molainville tərəfindən Nizami Gəncəvinin fəlsəfi düşüncəsi barədə yazılmış fikirləri xatırladı.

Rza Deqqəti dünya şöhrətli şairin anadan olmasının 880 illik yubileyinin bu il Azərbaycanda ölkə miqyasında qeyd olunduğunu da nəzərə çatdırıb.

Qeyd edək ki, R.Deqqəti beynəlxalq sərgilərdə mütəmadi olaraq Azərbaycan həqiqətlərini çəkdiyi şəkillər vasitəsilə dünya ictimaiyyətinə çatdırır. Sözügedən şəkillər onun ADA Universiteti ilə birgə həyata keçirdiyi "Soul of Karabakh" ("Qarabağın ruhu") layihəsi çərçivəsində hazırlanan veb-saytda və broşürlərdə əksini tapacaq.

Rza Deqqəti paylaşdığı şəkil və video ilə burada tanış olmaq mümkündür:
<https://bit.ly/3ze2Shm>

Qusar rayonunda leysan nəticəsində köməksiz vəziyyətdə qalan vətəndaşlar xilas edilib

Yağan güclü leysan yağışları nəticəsində Qusar rayonunun Urva kəndi istiqamətində bir qrup vətəndaşın köməksiz vəziyyətdə qalması barədə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) - 112 - qaynar telefon xəttinə məlumat daxil olub.

FHN-in Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məlumat əsasında hadisə yerinə nazirliyin mülki müdafiə qoşunlarının müvafiq qüvvələri cəlb edilib.

Hadisə yerində əməliyyat şəraiti qiymətləndirilərkən müəyyən olunub ki, əkin sahələrində təsərrüfat fəaliyyəti üçün gəlmiş 35 nəfər vətəndaş, habelə 1 avtonəqliyyat vasitəsi yağın güclü leysan yağışları səbəbindən ərazini tərk edə bilməyib və köməksiz vəziyyətdə qalıb.

Yolların çətin keçilməsi və hərəkət imkanının məhdud olmasına baxmayaraq, həyata keçirilmiş xilasəməliyyatı nəticəsində vətəndaşlar və avtonəqliyyat vasitəsi təhlükəsiz əraziyə təxliyə olunub.

Yolların çətin keçilməsi və hərəkət imkanının məhdud olmasına baxmayaraq, həyata keçirilmiş xilasəməliyyatı nəticəsində vətəndaşlar və avtonəqliyyat vasitəsi təhlükəsiz əraziyə təxliyə olunub.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək

Azərbaycanda bu günə gözlənilən hava proqnozunu açıqlayıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Şimal-qərb küləyi əsəcək, gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəzlənəcək. Havanın temperaturu Abşeron yarımadasında gecə 18-21°, gündüz 25-28° isti, Bakıda gecə 18-20°, gündüz 25-27° isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 761 millimetr civə sütunu, nisbi rütubət 60-70, gündüz 40-45 faiz təşkil edəcək.

Sinoptiklərin tibbi-meteoroloji proqnozuna görə, sentyabrın 19-da Abşeron yarımadasında meteoroloji amillərin mülayim tərəddüdü gözlənilir ki, bu da meteorologiya sahəsində insanlar üçün əlverişlidir.

Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Səhər dağlarda duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 16-21°,

HAVA PROQNOZU

gündüz 29-34° isti, dağlarda gecə 5-10°, gündüz 13-18° isti olacağı ehtimal edilir.

Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 12-17°, gündüz 30-35° isti olacaq.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 8-13°, gündüz 20-24° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Ağ-

dam, həmçinin Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 5-10°, gündüz 13-18° isti olacağı bildirilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Füzuli rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gecəyə doğru bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın

temperaturunun gecə 14-18°, gündüz 25-29° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi dağlıq ərazilərdə şimşək çaxacağı, qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 11-16°, gündüz 20-25° isti, dağlarda gecə 5-9°, gündüz 13-18° isti olacağı gözlənilir.

Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 16-21°, gündüz 29-34° isti olacağı ehtimalı var.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Dağlarda duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 17-19°, gündüz 25-28° isti, dağlarda gecə 12-14°, gündüz 17-20° isti olacaq.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! “AZƏRBAYCAN”

qəzetinə 2021-ci il üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

“Azərmatbuatçıyı” ASC (012) 440-46-94, (012) 441-19-91

“Azərpoçt” ASC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

“Qaya” firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

“Kaspi” MMC (012) 432-39-55, (012) 510-82-24

“Region Press” MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

“Səma-M” MMC (012) 594-09-59

“Ziya” LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

“Pressinform” MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

“City press” MMC (055) 819-09-26

1 illik

124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat

6 aylıq

62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat

3 aylıq

31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti

Qəzetin daim yenilənən
rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Səfa Mirzəyev və Firudin Hacıyev “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin birinci vitse-prezidenti Sabir İlyasova qardaşı

VAQIF İLYASOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektivi Binəqədi rayon prokurorunun müavini Ramin Nəğdəliyevə anası

LİMONA XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb sahifələnmə,
“Azərbaycan” nəşriyyatında
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
söylənilənlərlə bərabər,
dərəcə üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 4985
Sifariş 1701
Qiyməti 40 qəpik